

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

§ 1 Begripsbepalingen

Aan de volgende in de Overeenkomst met een hoofdletter gebezigde woorden wordt door partijen de bijbehorende betekenis toegekend:

- (a) Aanbieding: contractdocument waarmee de Opdrachtnemer te kennen heeft gegeven het Werk en, eventueel, het Meerjarig Onderhoud te willen realiseren conform het bepaalde in de Overeenkomst tegen betaling van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs.
- (b) Acceptatie: schriftelijke aan de Opdrachtnemer gerichte mededeling waarin de Opdrachtgever verklaart geen bezwaar te hebben tegen door de Opdrachtnemer ter Acceptatie voorgelegde Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden of Wijzigingen in de zin van § 15 lid 3.
- (c) Basisovereenkomst: de door partijen ingevulde en ondertekende Model Basisovereenkomst.
- (d) Documenten: alle informatie door of namens de Opdrachtnemer geproduceerd in het kader van de Werkzaamheden, ongeacht de aard van de informatiedrager waarop of waarin deze informatie is vastgelegd.
- (e) Meerjarig Onderhoud: het in de Basisovereenkomst genoemde Meerjarig Onderhoud van het Werk dat de Opdrachtnemer op basis van de Vraagspecificatie en de Aanbieding door middel van Onderhoudswerkzaamheden dient te realiseren.
- (f) Meerjarige Onderhoudsperiode: de in de Basisovereenkomst genoemde periode waarin de Opdrachtnemer het Meerjarig Onderhoud moet realiseren.
- (g) Onderhoudsdocumenten: door of namens de Opdrachtnemer in het kader van de Onderhoudswerkzaamheden geproduceerde Documenten.
- (h) Onderhoudswerkzaamheden: alle activiteiten, met inbegrip van de levering van goederen, die de Opdrachtnemer, naast en in aanvulling op de Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden moet verrichten om het Meerjarig Onderhoud te realiseren.
- (i) Ontwerpdocumenten: door of namens de Opdrachtnemer in het kader van de Ontwerpwerkzaamheden geproduceerde Documenten.
- (j) Ontwerpwerkzaamheden: de als zodanig in de Basisovereenkomst aangemerkte Werkzaamheden die de Opdrachtnemer moet verrichten.
- (k) Opdrachtgever: in de Basisovereenkomst genoemde natuurlijke rechtspersoon die de Opdrachtnemer opdraagt het Werk en, indien overeengekomen, het Meerjarig Onderhoud te realiseren.
- (l) Opdrachtnemer: in de Basisovereenkomst genoemde natuurlijke of rechtspersoon aan wie de realisatie van het Werk en, indien overeengekomen, het Meerjarig Onderhoud is opgedragen.
- (m) Overeenkomst: de tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer tot stand gekomen overeenkomst van aanneming van werk.
- (n) UAV-GC 2005: Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen 2005.
- (o) Uitvoeringsdocumenten: door of namens de Opdrachtnemer in het kader van de Uitvoeringswerkzaamheden geproduceerde Documenten.
- (p) Uitvoeringswerkzaamheden: alle activiteiten, met inbegrip van de levering van goederen, die de Opdrachtnemer naast en in aanvulling op de Ontwerpwerkzaamheden moet verrichten om het Werk te realiseren.
- (q) Vraagspecificatie: het als zodanig in de Basisovereenkomst aangemerkte contractdocument dat door of namens de Opdrachtgever is vervaardigd, op basis waarvan de Opdrachtnemer zijn Aanbieding heeft opgesteld en ingediend.
- (r) Werk: het in de Basisovereenkomst omschreven werk dat de Opdrachtnemer op basis van de Vraagspecificatie en de Aanbieding door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden dient te realiseren.
- (s) Werkzaamheden: het geheel van Ontwerp-, Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden, dat de Opdrachtnemer moet verrichten om te bewerkstelligen dat het Werk op de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering en, indien overeengekomen, gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode, aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen beantwoordt.
- (t) Wijziging: elke wijziging als genoemd in § 14 lid 1, § 15 lid 1, § 15 lid 2, en § 15 lid 3.

§ 2 Vertegenwoordiging van partijen

- 1 De Opdrachtgever is gerechtigd een of meer vertegenwoordigers

- aan te wijzen om als zijn gemachtigde op te treden in zaken het Werk en het Meerjarig Onderhoud betreffende, dan wel de als zodanig aangewezen persoon of personen door anderen te vervangen.
- 2 De Opdrachtgever is gerechtigd een of meer personen aan te wijzen om de gemachtigde van de Opdrachtgever bij te staan dan wel als zodanig aangewezen personen door anderen te vervangen.
- 3 De Opdrachtgever stelt de Opdrachtnemer onverwijld schriftelijk in kennis van elke aanwijzing als bedoeld in de leden 1 en 2, indien deze niet reeds in de Vraagspecificatie is gedaan, en van elke wijziging of intrekking van een dergelijke aanwijzing.
- 4 De gemachtigde van de Opdrachtgever vertegenwoordigt de Opdrachtgever voorzover de bevoegdheid daartoe uitdrukkelijk en schriftelijk aan de Opdrachtnemer is meegedeeld.
- 5 Het in lid 4 bepaalde laat onverlet dat de gemachtigde van de Opdrachtgever in spoedeisende gevallen bevoegd is de Opdrachtgever ook overigens te vertegenwoordigen.
- 6 Personen die zijn aangewezen om de gemachtigde van de Opdrachtgever bij te staan, binden de Opdrachtgever in zoverre het tegendeel niet uitdrukkelijk en schriftelijk vooraf aan de Opdrachtnemer is meegedeeld. De vertegenwoordigingsbevoegdheid van deze personen strekt niet verder dan de bevoegdheid van de gemachtigde van de Opdrachtgever uit hoofde van lid 4.
- 7 De Opdrachtnemer is verplicht om bij door de Opdrachtgever te accepteren volmacht een vertegenwoordiger aan te wijzen om als zijn gemachtigde op te treden in zaken het Werk en het Meerjarig Onderhoud betreffende. De acceptatieprocedure omschreven in § 23 is van toepassing.
- 8 De Opdrachtnemer is verplicht om bij door de Opdrachtgever te accepteren volmacht een persoon aan te wijzen die bij afwezigheid of bij tussentijdse vervanging van de gemachtigde van de Opdrachtnemer als diens vervanger zal optreden. De acceptatieprocedure omschreven in § 23 is van toepassing.

HOOFDSTUK 2 ALGEMENE VERPLICHTINGEN VAN PARTIJEN

§ 3 Verplichtingen van de Opdrachtgever

- 1 De Opdrachtgever zorgt er voor dat de Opdrachtnemer tijdig beschikt over:
  - (a) alle informatie waarover de Opdrachtgever beschikt, voorzover het ter beschikking stellen daarvan noodzakelijk is om de Opdrachtnemer in staat te stellen het Werk en het Meerjarig Onderhoud conform de Overeenkomst te realiseren;
  - (b) het in de Vraagspecificatie omschreven terrein en/of het water waarop, waarin en/of waaronder het Werk en het Meerjarig Onderhoud moet worden gerealiseerd;
  - (c) alle goederen waarvan in de Basisovereenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat deze door of namens de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer ter beschikking zullen worden gesteld.
- 2 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud van alle informatie die door hem aan de Opdrachtnemer ter beschikking is gesteld, alsmede voor de goederen die krachtens lid 1 sub c aan de Opdrachtnemer ter beschikking zijn gesteld.
- 3 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud van de Vraagspecificatie, na de totstandkoming van de Overeenkomst eventueel aangevuld en gewijzigd krachtens een Wijziging in de zin van § 14 lid 1.
- 4 De Opdrachtgever is verantwoordelijk voor de inhoud van de door hem krachtens § 14 lid 1 opgedragen Wijzigingen.
- 5 Indien in de Vraagspecificatie de levering van goederen aan de Opdrachtnemer is voorgeschreven, is de Opdrachtgever er voor verantwoordelijk, wanneer die goederen als gevolg van eisen in de Vraagspecificatie functioneel ongeschikt zijn.
- 6 Goederen als bedoeld in lid 5, zijn functioneel ongeschikt als ze naar hun aard niet geschikt zijn voor het doel waarvoor ze blijken de Overeenkomst bestemd zijn.
- 7 Indien de Opdrachtgever in de Vraagspecificatie de levering van goederen aan de Opdrachtnemer voorschrijft en de Opdrachtnemer geen redelijke keuzemogelijkheid heeft met betrekking tot de leverancier daarvan, wordt ook de leverancier geacht te zijn voorgeschreven. De verantwoordelijkheid voor deze goederen wordt in dat geval beoordeeld aan de hand van het bepaalde in § 6 leden 3 tot en met 6, tenzij de Opdrachtgever verantwoordelijk is uit hoofde van lid 5.
- 8 Het in de leden 1 tot en met 7 bepaalde laat de waarschuwingsplicht van de Opdrachtnemer uit hoofde van § 4 lid 7 onverlet.
- 9 De Opdrachtgever zal aan de Opdrachtnemer voldoen hetgeen hem volgens de Overeenkomst toekomt. Het ingevolge de Overeenkomst aan de Opdrachtnemer toekomende bedrag is het sal-

do, gevormd door de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, verhoogd dan wel verlaagd met hetgeen overigens aan of door de Opdrachtnemer ter zake van de Overeenkomst verschuldigd is.

§ 4 Verplichtingen van de Opdrachtnemer

- 1 De Opdrachtnemer is verplicht de Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden zodanig te verrichten dat het Werk op de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. Voldoet het Werk niet aan die eisen, dan is er sprake van een gebrek.
- 2 Indien in de Basisovereenkomst is bepaald dat de Opdrachtnemer het Meerjarig Onderhoud zal realiseren, is hij in aanvulling op lid 1 verplicht de Onderhoudswerkzaamheden zodanig te verrichten dat het Werk gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen.
- 3 De in de leden 1 en 2 bedoelde eisen omvatten eisen die voortvloeien uit het normale gebruik waarvoor het Werk bestemd is, alsmede eisen die voortvloeien uit het bijzonder gebruik dat van het Werk zal worden gemaakt, doch uitsluitend voorzover de eisen die het bijzonder gebruik stelt in de Vraagspecificatie zijn vastgelegd.
- 4 De Opdrachtnemer is verplicht het Werk en het Meerjarig Onderhoud te realiseren naar de bepalingen van de Overeenkomst zonder aanspraak te kunnen doen gelden op verrekening, kostenvergoeding of schadevergoeding anders dan in de gevallen waarin dat voorgeschreven of kennelijk bedoeld is.
- 5 De Opdrachtnemer is verplicht al datgene te doen wat naar de aard van de Overeenkomst door de wet, de eisen van redelijkheid en billijkheid of het gebruik wordt gevorderd.
- 6 De Opdrachtnemer dient de Werkzaamheden zodanig te verrichten dat noch de Opdrachtgever noch derden nodeloos hinder hebben, en dat schade aan persoon, goed of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.
- 7 De Opdrachtnemer is verplicht de Opdrachtgever onverwijld schriftelijk te waarschuwen indien:
  - (a) de Vraagspecificatie, of
  - (b) de bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen, of
  - (c) de Basisovereenkomst, of
  - (d) informatie die de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
  - (e) het terrein en/of het water dat de Opdrachtgever krachtens § 3 lid 1 sub b aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
  - (f) de goederen die de Opdrachtgever krachtens § 3 lid 1 sub c aan de Opdrachtnemer ter beschikking stelt, of
  - (g) een maatregel die de Opdrachtgever krachtens § 43 lid 1 en 2 neemt, of
  - (h) een Wijziging die de Opdrachtgever krachtens § 14 lid 1 aan de Opdrachtnemer opdraagt, klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat hij in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij het verrichten van Werkzaamheden daarop zou voortbouwen.
- 8 Indien de Opdrachtnemer zijn verplichting uit hoofde van lid 7 verzuimt na te komen, is hij aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen van zijn verzuim.
- 9 Behoudens het bepaalde in § 28 is de Opdrachtnemer verantwoordelijk voor elk gebrek in het Werk dat niet krachtens de wet, de Overeenkomst of de in het verkeer geldende opvattingen aan de Opdrachtgever kan worden toegerekend.
- 10 De Opdrachtnemer is aansprakelijk voor schade aan met het Werk in verband staande werken van de Opdrachtgever en aan andere eigendommen van de Opdrachtgever, voorzover deze door de Werkzaamheden is toegebracht en te wijten is aan de schuld van de Opdrachtnemer, diens gemachtigden of hulppersonen, of aan een oorzaak die krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.
- 11 De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voorzover deze door de Werkzaamheden is toegebracht en te wijten is aan de schuld van de Opdrachtnemer, diens gemachtigden of hulppersonen, of aan een oorzaak die krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.
- 12 De Opdrachtnemer is verplicht om met betrekking tot onderdelen van het Werk en, indien overeengekomen, met betrekking tot onderdelen van het Meerjarig Onderhoud, alle aanspraken uit hoofde van garanties die hem door zelfstandige hulppersonen worden verstrekt, aan de Opdrachtgever over te dragen.
- 13 De Opdrachtnemer is verplicht ter zake van de Overeenkomst in Nederland domicilie te kiezen, voorzover hij niet reeds in Nederland is gevestigd.

HOOFDSTUK 3 CONTRACTOVERNEMING EN ZELFSTANDIGE HULPPERSONEN

§ 5 Contractoverneming

Behoudens het bepaalde in § 37 mag de Opdrachtnemer zijn rechten en verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst noch geheel noch ten dele aan een ander overdragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever.

§ 6 Zelfstandige hulppersonen

- 1 De Opdrachtnemer is bevoegd onderdelen van de Werkzaamheden door zelfstandige hulppersonen te laten verrichten. Niettemin blijft hij voor die onderdelen ten volle verantwoordelijk jegens de Opdrachtgever.
- 2 Indien en voorzover in het acceptatieplan is vastgelegd dat de Opdrachtnemer voor een of meer onderdelen van de Werkzaamheden een zelfstandige hulppersoon eerst mag inschakelen nadat deze door de Opdrachtgever is geaccepteerd, volgen partijen de in § 23 vastgelegde acceptatieprocedure. Het in de tweede zin van lid 1 bepaalde blijft echter onverkort van toepassing.
- 3 In de Vraagspecificatie kan de Opdrachtgever voorschrijven dat de Opdrachtnemer voor het verrichten van een bepaald deel van de Werkzaamheden een met naam genoemde zelfstandige hulppersoon moet contracteren. In dat geval worden de contractvoorwaarden van deze hulppersoon geacht in het acceptatieplan te zijn vastgelegd als een door de Opdrachtgever te accepteren Document. Alvorens de Opdrachtnemer deze hulppersoon contracteert, volgen partijen ten aanzien van deze contractvoorwaarden de in § 23 vastgelegde acceptatieprocedure.
- 4 De Opdrachtnemer is niet verplicht een door de Opdrachtgever in de Vraagspecificatie voorgeschreven zelfstandige hulppersoon te contracteren, indien de Opdrachtgever de contractvoorwaarden van deze hulppersoon niet wenst te accepteren.
- 5 De Opdrachtnemer is ten aanzien van de Werkzaamheden van een in de Vraagspecificatie voorgeschreven zelfstandige hulppersoon jegens de Opdrachtgever tot niet meer gehouden dan datgene waartoe de hulppersoon jegens de Opdrachtnemer gehouden is krachtens zijn contractvoorwaarden, zoals deze door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd. Indien de hulppersoon niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en de Opdrachtnemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding van de hulppersoon te verkrijgen, heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Daartegenover cedeert de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever op diens verzoek zijn vordering op de voorgeschreven zelfstandige hulppersoon tot aan het door de Opdrachtgever aan hem vergoede bedrag.
- 6 Indien de Opdrachtnemer een in de Vraagspecificatie voorgeschreven zelfstandige hulppersoon heeft gecontracteerd, zonder dat de contractvoorwaarden van de laatstgenoemde door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd, kan de Opdrachtnemer deze voorwaarden niet aan de Opdrachtgever tegenwerpen.
- 7 Indien onderdelen van Werkzaamheden door een zelfstandige hulppersoon worden verricht, licht de Opdrachtnemer die hulppersoon volledig en schriftelijk in over de bepalingen van de Vraagspecificatie en de Documenten, voorzover deze voor het verrichten van deze onderdelen van de Werkzaamheden van belang kunnen zijn.

HOOFDSTUK 4 PLANNING EN COÖRDINATIE

§ 7 Planning

- 1 De Opdrachtnemer is verplicht bij de uitvoering van de Overeenkomst de in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex opgenomen planning en de overeengekomen mijlpaaldata in acht te nemen.
- 2 Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een detailplanning ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor, die gebaseerd is op de planning. De detailplanning dient een in het acceptatieplan vastgelegde periode te bestrijken. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 3 De Opdrachtnemer actualiseert de detailplanning zo dikwijls als dat in het acceptatieplan is vastgelegd. Het bepaalde in lid 2 is van toepassing.

§ 8 Verband met andere werken

- 1 Indien tijdens de nakoming van de Overeenkomst in opdracht van de Opdrachtgever werkzaamheden door nevenopdrachtnemers worden verricht, die van invloed kunnen zijn op het Werk en/of

het Meerjarig Onderhoud, vermeldt de Opdrachtgever in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex de aard van deze werkzaamheden, het voorziene tijdstip waarop zij worden verricht, alsmede de coördinatie daarvan.

- 2 Bij het verrichten van de Werkzaamheden houdt de Opdrachtnemer rekening met de in lid 1 bedoelde werkzaamheden van nevenopdrachtnemers.
- 3 De Opdrachtnemer is verplicht toe te laten dat nevenopdrachtnemers de in lid 1 bedoelde werkzaamheden verrichten op de in dat lid bedoelde tijdstippen. Hij is verplicht toe te laten dat nevenopdrachtnemers daarbij gebruik maken van resultaten van Werkzaamheden.
De Opdrachtnemer wordt geacht in zijn Aanbieding rekening te hebben gehouden met het feit dat de in lid 1 bedoelde werkzaamheden door nevenopdrachtnemers worden uitgevoerd. Hij kan daarnaast echter recht doen gelden op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 5 VERGUNNINGEN, ONTHEFFINGEN, BESCHIKKINGEN EN TOESTEMMINGEN; WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

§ 9 Vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen: verplichtingen van de Opdrachtgever

- 1 De Opdrachtgever zorgt er voor dat op de in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex genoemde tijdstippen de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen die vermeld staan in die annex, beschikbaar zijn. De Opdrachtnemer is verplicht, voorzover dat in zijn vermogen ligt, de Opdrachtgever de medewerking te verlenen die noodzakelijk is voor het verkrijgen van die vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen.
- 2 Voorzover de in lid 1 bedoelde annex geen melding maakt van vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen wordt de Opdrachtgever geacht zich niet te hebben verplicht daarvoor te zorgen.
- 3 Indien de Opdrachtgever tekortschiet in de nakoming van zijn verplichting uit hoofde van lid 1, kan de Opdrachtnemer met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomstige rechtsvorderingen instellen, behoudens het bepaalde in de leden 4 tot en met 8.
- 4 Indien het tekortschieten van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 3 de Opdrachtnemer recht geeft op schadevergoeding, dient de omvang daarvan te worden berekend volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub b en sub c.
- 5 Indien een vergunning, ontheffing, beschikking of toestemming als bedoeld in lid 1 niet of niet tijdig is verleend, kan de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn schriftelijk meedelen dat hij:
  - (a) een Wijziging van de Overeenkomst opdraagt met inachtneming van het bepaalde in § 14, dan wel
  - (b) de Overeenkomst opzegt krachtens het bepaalde in § 16 lid 8.
- 6 Indien de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn geen mededeling als bedoeld in lid 5 doet, kan de Opdrachtnemer een nadere termijn stellen waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan de mededeling niet doet, is de Opdrachtnemer gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij:
  - (a) het niet of niet tijdig verlenen het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer, dan wel
  - (b) het (tijdig) verlenen niet essentieel is te achten voor de realisatie van het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud, dan wel
  - (c) de ingediende bezwaren tegen het verlenen eenvoudig zijn te ondervangen.
- 7 Opzegging van de Overeenkomst door de Opdrachtgever krachtens lid 5 sub b en ontbinding van de Overeenkomst door de Opdrachtnemer krachtens lid 6 geven de Opdrachtnemer recht op een vergoeding, te berekenen volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub a en sub c. Het in lid 5 en 6 alsmede het in dit lid bepaalde laat het bepaalde in lid 4 ten aanzien van het recht van de Opdrachtnemer op schadevergoeding onverlet.
- 8 Het bepaalde in de leden 4 tot en met 7 laat onverlet dat wanneer het niet of niet tijdig verlenen van een vergunning, ontheffing, beschikking of toestemming als bedoeld in lid 1 het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer, de Opdrachtgever met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomstige rechtsvorderingen kan instellen. De Opdrachtgever is in dat geval gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij een van de gevallen als bedoeld in lid 6 sub b of sub c zich voordoet. Indien de hiervoor bedoelde tekortkoming van de Opdrachtnemer de Opdrachtge-

ver recht geeft op schadevergoeding, belooft deze schadevergoeding ten hoogste 5 % van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief BTW.

- 9 Het in de leden 3 tot en met 8 bepaalde is van overeenkomstige toepassing, indien een tijdig verleende vergunning, ontheffing, beschikking of toestemming in de zin van lid 1 alsnog wordt vernietigd, ingetrokken, geschorst of van strengere voorwaarden wordt voorzien.

§ 10 Vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen: verplichtingen van de Opdrachtnemer

- 1 De Opdrachtnemer spant zich in om met bekwaame spoed en met inachtneming van het tijdstip dat is vastgelegd in de Basisovereenkomst de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen te verkrijgen die niet vermeld staan in de in § 9 lid 1 bedoelde annex, voorzover zij nodig zijn voor de opzet en het gebruik van het Werk en voor de realisatie van het Meerjarig Onderhoud. De Opdrachtgever is verplicht, voorzover dat in zijn vermogen ligt, de Opdrachtnemer de medewerking te verlenen die noodzakelijk is voor het verkrijgen van die vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen.
- 2 De Opdrachtnemer zorgt voor de tijdige verkrijging van de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen die hij nodig heeft of wenst en die niet behoren tot die welke zijn bedoeld in lid 1 en die niet vermeld staan in de in § 9 lid 1 bedoelde annex.
- 3 Voor het antwoord op de vraag welke vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen nodig zijn voor het gebruik van het Werk, zijn de in § 4 lid 3 bedoelde eisen maatgevend.
- 4 Indien op het in de Basisovereenkomst vastgelegde tijdstip niet alle vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen als bedoeld in lid 1 zijn verleend en dit het gevolg is van:
  - (a) het niet voldoen van de Ontwerpwerkzaamheden aan de voor het Werk relevante bouwtechnische- en milieutechnische overheidsvoorschriften, vooropgesteld dat dit aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, dan wel
  - (b) onvoldoende inspanning van de Opdrachtnemer tot het verkrijgen van de in het eerste lid bedoelde vergunningen, schiet de Opdrachtnemer te kort in de nakoming van zijn verplichting uit hoofde van lid 1. In dat geval kan de Opdrachtgever met inachtneming van het daaromtrent in de wet bepaalde de hem krachtens de wet toekomstige rechtsvorderingen instellen, behoudens het bepaalde in lid 5.
- 5 Ingeval van een tekortschieten van de Opdrachtnemer als bedoeld in het vorige lid, is de Opdrachtgever gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij een van de gevallen als bedoeld in lid 7 sub b of sub c zich voordoet. Indien het tekortschieten van de Opdrachtnemer de Opdrachtgever recht geeft op schadevergoeding, belooft deze schadevergoeding ten hoogste 5 % van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief BTW.
- 6 Indien op het in de Basisovereenkomst vastgelegde tijdstip niet alle vergunningen, ontheffingen, beschikkingen en toestemmingen, als bedoeld in lid 1, zijn verleend, kan de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn schriftelijk meedelen dat hij:
  - (a) een Wijziging van de Overeenkomst opdraagt met inachtneming van het bepaalde in § 14, dan wel
  - (b) de Overeenkomst opzegt krachtens het bepaalde in § 16 lid 8.
- 7 Indien de Opdrachtgever binnen een redelijke termijn geen mededeling als bedoeld in lid 6 doet, kan de Opdrachtnemer een nadere termijn stellen waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan de mededeling niet doet, is de Opdrachtnemer gerechtigd om per aangetekende brief de Overeenkomst te ontbinden, tenzij:
  - (a) het niet of niet tijdig verlenen het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtnemer, dan wel
  - (b) het (tijdig) verlenen niet essentieel is te achten voor de realisatie van het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud, dan wel
  - (c) de ingediende bezwaren tegen het verlenen eenvoudig zijn te ondervangen.
- 8 Opzegging van de Overeenkomst door de Opdrachtgever krachtens lid 6 sub b en ontbinding van de Overeenkomst door de Opdrachtnemer krachtens lid 7 geeft de Opdrachtnemer recht op een vergoeding, te berekenen volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub a en sub c. Het in dit lid bepaalde laat onverlet dat wanneer het niet of niet tijdig verlenen van een vergunning, ontheffing, beschikking of toestemming als bedoeld in lid 1 het gevolg is van een tekortkoming van de Opdrachtgever die de Opdrachtnemer recht geeft op schadevergoeding, de omvang daarvan dient te worden

berekend volgens het bepaalde in § 16 lid 10 sub b en sub c.

- 9 Het in de leden 4 tot en met 8 bepaalde is van overeenkomstige toepassing, indien een tijdig verleende vergunning, ontheffing, beschikking of toestemming in de zin van lid 1 alsnog wordt vernietigd, ingetrokken, geschorst of van strengere voorwaarden wordt voorzien.

§ 11 Wettelijke voorschriften en beschikkingen

- 1 De Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met de voor de Werkzaamheden van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voorzover deze op de dag waarop hij zijn Aanbieding heeft gedaan in werking zijn getreden. De aan de naleving van deze voorschriften en beschikkingen verbonden gevolgen zijn voor zijn rekening.
- 2 De gevolgen van de naleving van voorschriften van bijzondere aard zijn voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat hij deze voorschriften niet behoefde te kennen. Alleen in het laatste geval heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 3 De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, die na de dag waarop de Opdrachtnemer zijn Aanbieding heeft gedaan in werking treden, komen voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij redelijkerwijs moet worden aangenomen dat de Opdrachtnemer die gevolgen had kunnen voorzien op die dag. Alleen wanneer de Opdrachtnemer die gevolgen niet reeds had kunnen voorzien op die dag, heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Het in dit lid bepaalde is eveneens van toepassing op uitspraken van de gewone rechter en op arbitrale uitspraken die na de in dit lid genoemde dag worden gedaan. Indien echter in de Basisovereenkomst bepalingen zijn opgenomen betreffende de verrekening van wijzigingen van lonen en sociale lasten of van prijzen, huren en vrachten, komen de gevolgen daarvan slechts voor rekening van de Opdrachtgever, indien en voorzover zulks uit die bepalingen voortvloeit.
- 4 De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade en tot betaling van boetes verband houdende met het niet naleven door de Opdrachtnemer van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, voorzover de Opdrachtnemer daartoe krachtens deze paragraaf verplicht is.

§ 12 Veiligheid en gezondheid

- 1 De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor orde, veiligheid en gezondheid op alle plaatsen waar door of namens hem Werkzaamheden worden verricht, in het bijzonder op de in § 3 lid 1 sub b en § 17 bedoelde terreinen. Die verantwoordelijkheid omvat de veiligheid en gezondheid van alle gemachtigden en hulppersonen die hij voor de nakoming van de Overeenkomst aanwijst of inschakelt, de veiligheid en gezondheid van derden, alsmede de veiligheid van alle goederen die hij voor de nakoming van de Overeenkomst gebruikt.
- 2 De Opdrachtnemer moet ten tijde van de ondertekening van de Overeenkomst beschikken over een veiligheidssysteem dat van toepassing is op de Werkzaamheden. Het veiligheidssysteem moet zodanig functioneren dat de Werkzaamheden veilig en beheerst worden uitgevoerd. Het veiligheidssysteem dient te worden vastgelegd in een veiligheidshandboek.
- 3 Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan), eventuele V&G-deelplannen alsmede een V&G-dossier ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 4 De Opdrachtgever is bevoegd om, uiterlijk op het moment waarop Acceptatie daarvan plaatsvindt, in het V&G-plan of, in het voorkomende geval, in de V&G-deelplannen, de tijdstippen vast te leggen waarop de Opdrachtnemer een geactualiseerde versie van het V&G-plan of de V&G-deelplannen ter Acceptatie voorlegt. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 5 Indien de Opdrachtnemer krachtens het bepaalde in lid 3 het V&G-plan, de V&G-deelplannen en het V&G-dossier ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voorlegt, voegt hij daarbij desgevraagd tevens alle relevante Documenten waarnaar in het V&G-plan, de V&G-deelplannen en in het V&G-dossier wordt verwezen, voorzover dat noodzakelijk is om de Opdrachtgever in staat te stellen te beoordelen of de genoemde Documenten kunnen worden geaccepteerd.

HOOFDSTUK 6 BODEMASPECTEN

§ 13 Bodemaspecten

- 1 De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de afstemming van de Werkzaamheden op de bodemgesteldheid. Indien als gevolg van de wijze waarop de Werkzaamheden op de bodemgesteldheid zijn afgestemd, vertraging in de uitvoering van de Overeenkomst, schade aan of gebreken in het Werk dan wel schade aan andere goederen van de Opdrachtgever of van derden ontstaat, is de Opdrachtnemer daarvoor aansprakelijk, behoudens het bepaalde in lid 2.
- 2 De aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer uit hoofde van lid 1 vervalt, als hij aantoonst dat hij ter voorkoming van vertraging, schade of gebreken alle voorzorgsmaatregelen heeft genomen die, gegeven de aard en de inhoud van de Overeenkomst, de aard van het Werk, de aard van het Meerjarig Onderhoud en de overige omstandigheden van het geval, van een zorgvuldig Opdrachtnemer verwacht mogen worden.
- 3 Vooropgesteld dat de Opdrachtnemer het in lid 2 bedoelde bewijs heeft geleverd, is bij schade aan het Werk, als gevolg van de wijze waarop de Werkzaamheden zijn afgestemd op de bodemgesteldheid, sprake van een buitengewone omstandigheid in de zin van § 41 lid 4.
- 4 De Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor verontreiniging die tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden wordt aangetroffen op, in of onder het in § 3 lid 1 sub b bedoelde terrein of water. De Opdrachtgever kan de Opdrachtnemer opdragen de aangetroffen verontreiniging te verwijderen, hetzij in de Vraagspecificatie, hetzij door middel van een Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1.
- 5 Ongeacht of partijen zijn overeengekomen dat de Opdrachtnemer de aangetroffen verontreiniging zal verwijderen, heeft deze recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a, wanneer de Werkzaamheden als gevolg van de aangetroffen verontreiniging worden vertraagd, behoudens het bepaalde in lid 6.
- 6 Het in lid 5 bedoelde recht van de Opdrachtnemer vervalt, als hij op of vóór het moment van totstandkoming van de Overeenkomst op de hoogte was of behoorde te zijn van de aanwezigheid van de in lid 4 bedoelde verontreiniging.
- 7 De Opdrachtnemer is verplicht de vondst van alle zaken die tijdens de Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden in, op of onder het in § 3 lid 1 sub b bedoelde terrein worden gevonden, en die van materiële, historische of wetenschappelijke waarde kunnen zijn, onverwijld schriftelijk aan de Opdrachtgever te melden en hem deze voorwerpen zo mogelijk in handen te stellen. De Opdrachtnemer heeft in dat geval recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 7 WIJZIGINGEN, SCHORSING, ONTBINDING, OPZEGGING

§ 14 Wijzigingen opgedragen door de Opdrachtgever

- 1 De Opdrachtgever is gerechtigd om, uitsluitend schriftelijk, de volgende Wijzigingen aan de Opdrachtnemer op te dragen:
  - (a) wijzigingen van eisen opgenomen in de Vraagspecificatie,
  - (b) wijzigingen in bij de Vraagspecificatie gevoegde annexen,
  - (c) wijzigingen in de Basisovereenkomst,
  - (d) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer heeft gemaakt tijdens het verrichten van de Werkzaamheden voorzover deze daarbij de vrijheid had om concrete invulling te geven aan de eisen opgenomen in de Vraagspecificatie,
  - (e) wijzigingen in geaccepteerde Documenten,
  - (f) wijzigingen van geaccepteerde gemachtigden of zelfstandige hulppersonen,
  - (g) wijzigingen van geaccepteerde Werkzaamheden, en
  - (h) wijzigingen van geaccepteerde resultaten van Werkzaamheden.
- 2 Een Wijziging als bedoeld in lid 1 van een geaccepteerde zelfstandige hulppersoon in een andere met naam genoemde zelfstandige hulppersoon, wordt gelijkgesteld met het voorschrijven van die andere hulppersoon in de zin van § 6 lid 3. In dat geval is § 6 lid 3 tot en met 7 van overeenkomstige toepassing.
- 3 Elke aanpassing van Documenten, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden, noodzakelijk geworden als gevolg van een aan de Opdrachtgever krachtens de wet, de Overeenkomst of de in het verkeer geldende opvattingen toe te rekenen omstandigheid, wordt geacht een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging in de zin van lid 1 te zijn.

- 4 De Opdrachtnemer is verplicht een onderzoek in te stellen naar en de Opdrachtgever te informeren over de mate waarin een door de Opdrachtgever krachtens lid 1 opgedragen Wijziging een afwijking inhoudt van de in dat lid bedoelde eisen, keuzen, Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden. Deze verplichting laat de waarschuwingsplicht van de Opdrachtnemer uit hoofde van § 4 lid 7 sub h onverlet.
- 5 De Opdrachtnemer is verplicht, met inachtneming van het bepaalde in § 45, de opgedragen Wijziging uit te voeren, tenzij hetgeen overigens in deze paragraaf en in § 45 is bepaald, zich daartegen verzet.
- 6 De Opdrachtnemer is niet verplicht een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging uit te voeren indien:
  - (a) de Wijziging niet schriftelijk is opgedragen, of
  - (b) de uitvoering van de Wijziging een naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbare verstoring van de Werkzaamheden tot gevolg zou hebben, of
  - (c) de uitvoering van de Wijziging tot gevolg zou hebben dat de Opdrachtnemer zou worden verplicht tot Werkzaamheden die zijn technische kennis en/of capaciteit te boven gaan, of
  - (d) de uitvoering van de Wijziging voor de Opdrachtnemer naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid, gelet op de wederzijdse belangen van partijen, onaanvaardbaar zou zijn.
- 7 Nadat de Opdrachtgever een Wijziging heeft opgedragen, deelt de Opdrachtnemer met bekwame spoed schriftelijk mee of hij de Wijziging zal uitvoeren. Indien de Opdrachtnemer verzuimt met bekwame spoed deze mededeling te doen, stelt de Opdrachtgever een nadere termijn waarbinnen hij dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtnemer ook dan verzuimt deze mededeling te doen, is de Opdrachtnemer verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren, behoudens het bepaalde in lid 16.
- 8 Indien de Opdrachtnemer de opgedragen Wijziging weigert uit te voeren, motiveert hij schriftelijk de in lid 7 bedoelde mededeling, onder verwijzing naar een of meer van de in lid 6 genoemde gronden.
- 9 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer ten onrechte weigert de Wijziging uit te voeren, deelt hij dat na ontvangst van de mededeling als bedoeld in lid 7 met bekwame spoed schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee. In dat geval treden partijen onverwijld met elkaar in overleg om uit de ontstane impasse te geraken. Tijdens dat overleg vormen partijen zich onder meer een beeld van de financiële gevolgen en de consequenties ten aanzien van de planning, die zich zouden voordoen indien de Wijziging zou worden uitgevoerd.
- 10 Indien de Opdrachtgever verzuimt met bekwame spoed de in lid 9 bedoelde mededeling te doen, stelt de Opdrachtnemer een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. Indien de Opdrachtgever ook dan verzuimt de bedoelde mededeling te doen, is de Opdrachtnemer niet verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren.
- 11 Indien de Opdrachtnemer naar aanleiding van het in lid 9 bedoelde overleg besluit de Wijziging alsnog uit te voeren, is het bepaalde in lid 16 van toepassing.
- 12 Indien de Opdrachtgever besluit de opgedragen Wijziging in te trekken, hetzij naar aanleiding van de in lid 7 bedoelde mededeling van de Opdrachtnemer, hetzij naar aanleiding van het in lid 9 bedoelde overleg, is de Opdrachtnemer niet verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren.
- 13 Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van het in lid 9 bedoelde overleg besluit de opgedragen Wijziging te handhaven, en ook de Opdrachtnemer volhardt in zijn weigering die Wijziging uit te voeren, leggen partijen het geschil voor aan de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat partijen die bevoegdheid in de Basisovereenkomst hebben gecreëerd, teneinde te laten vaststellen of de Opdrachtnemer terecht uitvoering weigert te geven aan de opgedragen Wijziging.
- 14 Indien de Raad van Deskundigen van oordeel is dat de Opdrachtnemer ten onrechte weigert uitvoering te geven aan de opgedragen Wijziging, is hij verplicht die Wijziging uit te voeren, behoudens het bepaalde in lid 16.
- 15 Indien de Raad van Deskundigen van oordeel is dat de Opdrachtnemer gelet op een of meer van de in lid 6 genoemde gronden redelijkerwijze geen gehoor behoefde te geven aan de opdracht tot Wijziging, is de Opdrachtnemer niet verplicht de Wijziging uit te voeren.
- 16 Indien de Opdrachtnemer krachtens lid 7 of lid 11 meedeelt dat hij de opgedragen Wijziging zal uitvoeren, of indien hij tot uitvoering verplicht wordt gelet op het bepaalde in lid 7 of lid 14, volgen partijen de in § 45 vastgelegde procedure alvorens de Opdracht-

nemer tot uitvoering van de Wijziging overgaat. Kunnen partijen in die procedure niet tot overeenstemming komen over de wijze waarop de financiële gevolgen en de consequenties ten aanzien van de planning, die aan de Wijziging verbonden zijn, tussen hen zullen worden verdeeld, dan is de Opdrachtnemer niet verplicht de Wijziging uit te voeren.

- 17 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
  - (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 10, of
  - (b) het overleg als bedoeld in lid 9, vooropgesteld dat de Opdrachtgever na dit overleg de Wijziging krachtens lid 12 heeft ingetrokken, of
  - (c) de inschakeling van de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat het oordeel van de Raad luidt zoals omschreven in lid 15, dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

§ 15 Wijzigingen op initiatief van de Opdrachtnemer

- 1 Vooropgesteld dat de Werkzaamheden, het Werk en het Meerjarig Onderhoud zullen beantwoorden aan de bepalingen van de Overeenkomst, is de Opdrachtnemer gerechtigd tot het uitvoeren van:
  - (a) wijzigingen van keuzen die de Opdrachtnemer heeft gemaakt tijdens het verrichten van de Werkzaamheden, voorzover hij daarbij de vrijheid had om concrete invulling te geven aan de eisen opgenomen in de Vraagspecificatie,
  - (b) wijzigingen van Documenten,
  - (c) wijzigingen van gemachtigden of zelfstandige hulppersonen,
  - (d) wijzigingen van Werkzaamheden, en
  - (e) wijzigingen van resultaten van Werkzaamheden.
 Deze Wijzigingen zijn alleen toegestaan, indien deze keuzen, Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden nog niet door de Opdrachtgever zijn getoetst of geaccepteerd in het voorkomende geval dat die toetsing of Acceptatie in het toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden, het keuringsplan Uitvoeringswerkzaamheden, het keuringsplan Onderhoudswerkzaamheden of het acceptatieplan zijn vastgelegd, of voorzover de Opdrachtgever daarover anderszins nog niet is geïnformeerd.
- 2 Indien de Opdrachtgever de in lid 1 genoemde keuzen, Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden reeds heeft getoetst op basis van het toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden, het keuringsplan Uitvoeringswerkzaamheden of het keuringsplan Onderhoudswerkzaamheden, of indien hij daarover anderszins is geïnformeerd, is de Opdrachtnemer slechts gerechtigd de desbetreffende Wijzigingen uit te voeren, onder de voorwaarde dat hij die Wijzigingen ter toetsing aan de Opdrachtgever heeft voorgelegd met inachtneming van het bepaalde in § 20, § 21 en dat de Werkzaamheden, het Werk en het Meerjarig Onderhoud zullen beantwoorden aan de bepalingen van de Overeenkomst.
- 3 De Opdrachtnemer is verplicht, met inachtneming van de in § 23 vastgelegde acceptatieprocedure, elk voorstel ter Acceptatie voor te leggen dat een Wijziging beoogt van:
  - (a) de eisen opgenomen in de Overeenkomst, of
  - (b) de gemachtigden, of
  - (c) de in lid 1 genoemde en door de Opdrachtgever reeds op basis van het acceptatieplan geaccepteerde keuzen, Documenten, gemachtigden, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden. De Opdrachtgever kan dit voorstel weigeren te accepteren indien de voorgestelde Wijziging tot gevolg zou hebben dat de Werkzaamheden, het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud niet zullen beantwoorden aan de bepalingen van de Overeenkomst.
- 4 De Opdrachtgever neemt de door de Opdrachtnemer ter Acceptatie voorgelegde Wijzigingen als bedoeld in lid 3 sub a in beschouwing, maar kan deze, zonder opgaaf van redenen, weigeren te accepteren.

§ 16 Schorsing, ontbinding en opzegging

- 1 De Opdrachtgever is bevoegd Werkzaamheden te schorsen. 2 Gedurende de schorsing is de Opdrachtnemer verplicht:
  - (a) in overleg met de Opdrachtgever passende maatregelen te nemen om schade te voorkomen en te beperken die aan het Werk zou kunnen ontstaan;
  - (b) na te laten wat schade aan het Werk zou kunnen veroorzaken of wat de latere voortzetting van het Werk of het Meerjarig Onderhoud zou kunnen bemoeilijken.

- 3 Indien de Opdrachtnemer ten gevolge van de schorsing voorzieningen moet treffen, heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 4 Als de schorsing langer dan één maand duurt, kan de Opdrachtnemer vorderen dat betaling van alle verrichte Werkzaamheden plaats heeft, voorzover dat niet reeds heeft plaatsgevonden krachtens de termijnstaat.
- 5 Als de schorsing van alle Werkzaamheden langer duurt dan zes maanden, is de Opdrachtnemer bevoegd de Overeenkomst te ontbinden.
- 6 Het bepaalde in de leden 3 tot en met 5 is niet van toepassing, indien een toerekenbare tekortkoming van de Opdrachtnemer in de nakoming van de Overeenkomst ten grondslag ligt aan de schorsing.
- 7 Wanneer door omstandigheden die voor rekening van de Opdrachtgever komen, alle Uitvoeringswerkzaamheden gedurende meer dan twee maanden ononderbroken zijn vertraagd, is de Opdrachtnemer bevoegd de Overeenkomst te ontbinden.
- 8 De Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst op te zeggen.
- 9 Doet een van de gevallen als bedoeld in de leden 5, 7 en 8 zich voor tijdens de realisatie van het Werk, dan zal de Opdrachtgever onverwijld na ontbinding of opzegging het Werk overnemen. De Opdrachtnemer is tot aan de overneming van het Werk gehouden de in lid 2 bedoelde verplichtingen na te komen.
- 10 In de gevallen bedoeld in de leden 5, 7 en 8 heeft de Opdrachtnemer uitsluitend aanspraak op:
  - (a) vergoeding van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief BTW, berekend naar de stand van de Werkzaamheden op het moment van de ontbinding of opzegging;
  - (b) vergoeding van 5% van het resterende deel van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs, exclusief BTW, dat de Opdrachtgever verschuldigd zou zijn geweest bij volledige uitvoering van de Werkzaamheden;
  - (c) vergoeding van alle gemaakte en nog te maken kosten, voortvloeiend uit verplichtingen die de Opdrachtnemer op het tijdstip van ontbinding of opzegging reeds is aangegaan met het oog op de uitvoering van de Overeenkomst.

HOOFDSTUK 8 WERKTERREIN, RECLAME

§ 17 Werkterrein

- 1 De Opdrachtnemer heeft de kosteloze beschikking over de in de Vraagspecificatie als werkterrein aangeduide oppervlakten van grond of water, zolang de uitvoering van de Werkzaamheden dit nodig maakt. Gebruik van een ander terrein of water als werkterrein is voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 2 De Opdrachtgever wijst aan, na overleg met de Opdrachtnemer, welke gedeelten van het werkterrein in gebruik mogen worden genomen als opslagplaatsen en voor het plaatsen van keten, loodsen en andere zaken die de Opdrachtnemer voornemens is te gebruiken voor de uitvoering van de Overeenkomst.
- 3 Indien de Overeenkomst uitsluitend de realisatie van een Werk betreft, moet het werkterrein na gebruik en uiterlijk op de feitelijke datum van oplevering zoveel mogelijk weer in de oorspronkelijke toestand worden opgeleverd.
- 4 Indien de Overeenkomst de realisatie van het Meerjarig Onderhoud omvat, moet het werkterrein zo spoedig mogelijk na de uitvoering van Onderhoudswerkzaamheden zoveel mogelijk weer in de oorspronkelijke toestand worden opgeleverd.

§ 18 Reclame

- 1 De Opdrachtgever heeft het recht om, na overleg met de Opdrachtnemer, op schuttingen en afrasteringen, die dienen ter afsluiting van het Werk of het werkterrein, alsmede elders op het werkterrein of aan het Werk reclame of andere kennisgevingen aan te brengen.
- 2 De Opdrachtnemer is het eveneens toegestaan op een deel van die plaatsen, alsmede op Documenten, aanduidingen van zijn naam en bedrijf aan te brengen, alsmede aanduidingen van naam en bedrijf van zijn zelfstandige hulppersonen te doen aanbrengen. Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, zijn plaats, uiterlijk en afmetingen hiervan aan de acceptatieprocedure van § 23 onderworpen.

HOOFDSTUK 9 KWALITEITSBORGING

§ 19 Kwaliteitsbeheersing en kwaliteitsplan

- 1 Behoudens hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, is de Opdrachtnemer verantwoordelijk voor zowel de kwaliteitsbeheersing van alle Werkzaamheden als voor de kwaliteit van resultaten van Werkzaamheden en van Documenten.
- 2 Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een kwaliteitsplan alsmede eventuele deelkwaliteitsplannen ter Acceptatie voor aan de Opdrachtgever. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 3 De Opdrachtnemer verstrekt de Opdrachtgever desgevraagd alle relevante Documenten waarnaar in het kwaliteitsplan en in eventuele deelkwaliteitsplannen wordt verwezen.

§ 20 Toetsing van Ontwerpwerkzaamheden

- 1 De Opdrachtgever is bevoegd om te toetsen of:
  - (a) de kwalificaties van hulppersonen die de Opdrachtnemer wil inschakelen voor de Ontwerpwerkzaamheden, en
  - (b) de uit Ontwerpwerkzaamheden voortkomende Ontwerpdocumenten, voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst. Deze toetsing vindt plaats op basis van het toetsingsplan Ontwerpwerkzaamheden. De Opdrachtgever is slechts bevoegd tot toetsing van de in deze paragraaf bedoelde kwalificaties van hulppersonen en Ontwerpdocumenten, voorzover het toetsingsplan daarin uitdrukkelijk voorziet, behoudens het bepaalde in lid 2.
- 2 De Opdrachtgever is bevoegd te toetsen of de kwaliteitsborging van de Ontwerpwerkzaamheden plaatsvindt overeenkomstig het eventuele kwaliteitsplan, eventuele deelkwaliteitsplannen en de overige eisen die gelet op de aard en de inhoud van de Overeenkomst aan die kwaliteitsborging kunnen worden gesteld.
- 3 De Opdrachtgever dient bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf de Werkzaamheden zo weinig mogelijk te verstoren.
- 4 De Opdrachtgever is niet verplicht gebruik te maken van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf. Het is aan hem te bepalen of en hoe hij die toetsingsbevoegdheid gedurende de Ontwerpwerkzaamheden uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 21 Toetsing van Uitvoeringswerkzaamheden en Onderhoudswerkzaamheden

- 1 Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een keuringsplan Uitvoeringswerkzaamheden en een keuringsplan Onderhoudswerkzaamheden ter Acceptatie voor aan de Opdrachtgever. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 2 Met de resultaten van keuringen waarin de in lid 1 bedoelde keuringsplannen voorzien en die hij moet uitvoeren, dient de Opdrachtnemer aan te tonen dat Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden en resultaten daarvan voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Overeenkomst.
- 3 De Opdrachtnemer maakt met bekwame spoed na de uitvoering van een in een keuringsplan voorziene keuring, de resultaten daarvan schriftelijk kenbaar aan de Opdrachtgever, tenzij in overleg tussen partijen een termijn is overeengekomen. Daarbij dient de Opdrachtnemer te vermelden:
  - (a) op welk onderdeel van de Uitvoerings- of Onderhoudswerkzaamheden de keuring betrekking heeft, onder verwijzing naar het relevante keuringsplan,
  - (b) wie de keuring heeft uitgevoerd,
  - (c) de datum en het tijdstip waarop de keuring is uitgevoerd, en
  - (d) of het resultaat van de uitgevoerde keuring beantwoordt aan de eisen die krachtens de Overeenkomst aan de Uitvoerings- of Onderhoudswerkzaamheden zijn gesteld.
- 4 De Opdrachtgever is bevoegd om, uiterlijk op het moment waarop Acceptatie van een keuringsplan plaatsvindt, in dat keuringsplan stop- en bijwoonpunten te vermelden. In dat geval geeft de Opdrachtgever voor elk afzonderlijk stoppunt aan:
  - (a) de geobjectiveerde criteria waaraan de resultaten van de relevante, in het keuringsplan voorziene keuringen moeten voldoen, om voor Acceptatie in aanmerking te komen, en
  - (b) de termijn waarbinnen de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer zowel mondeling als schriftelijk moet mededelen of die resultaten als geaccepteerd worden beschouwd.

- 5 De Opdrachtnemer stelt de Opdrachtgever tevoren schriftelijk in kennis van het tijdstip waarop een stop- of bijwoonpunt wordt bereikt, tenzij in overleg tussen partijen een termijn is overeengekomen.
- 6 Bij het bereiken van een stoppunt legt de Opdrachtnemer ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor:
  - (a) de in het keuringsplan genoemde Uitvoerings- of Onderhoudswerkzaamheden en/of de resultaten van die Werkzaamheden, ten aanzien waarvan de Opdrachtgever een stoppunt heeft vermeld, en
  - (b) de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuring van die Werkzaamheden, overeenkomstig het bepaalde in lid 3.

Het bepaalde in § 23, leden 4 tot en met 15 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat daar waar wordt gesproken van 'acceptatieplan', gelezen moet worden 'keuringsplan Uitvoeringswerkzaamheden' of 'keuringsplan Onderhoudswerkzaamheden'.

- 7 Bij het bereiken van een bijwoonpunt houdt de Opdrachtnemer voor toetsing door de Opdrachtgever beschikbaar:
  - (a) de in het keuringsplan genoemde Uitvoerings- of Onderhoudswerkzaamheden en/of de resultaten van die Werkzaamheden, ten aanzien waarvan de Opdrachtgever een bijwoonpunt heeft vermeld, en
  - (b) de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuringen van die Werkzaamheden, overeenkomstig het bepaalde in lid 3. De Opdrachtnemer is gerechtigd de Uitvoerings- of Onderhoudswerkzaamheden voort te zetten, indien de Opdrachtgever na het bereiken van een bijwoonpunt de beschikbaar gehouden Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden en de resultaten van de in het keuringsplan voorziene keuringen van die Werkzaamheden niet toetst.
- 8 De Opdrachtgever is bevoegd te toetsen of de kwaliteitsborging van de Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden plaatsvindt overeenkomstig het eventuele kwaliteitssysteem van de Opdrachtnemer, het eventuele kwaliteitsplan, eventuele deelkwaliteitsplannen, de keuringsplannen en de overige eisen die gelet op de aard en de inhoud van de Overeenkomst aan die kwaliteitsborging kunnen worden gesteld.
- 9 De Opdrachtgever dient bij het uitoefenen van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf de Werkzaamheden zo weinig mogelijk te verstoren.
- 10 De Opdrachtgever is niet verplicht gebruik te maken van zijn toetsingsbevoegdheid uit hoofde van deze paragraaf. Het is aan hem te bepalen of en hoe hij die toetsingsbevoegdheid gedurende de Uitvoerings- en Onderhoudswerkzaamheden uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 22 Acceptatieprocedure Uitgangspunten

- 1 De Opdrachtnemer is verplicht om met inachtneming van het bepaalde in § 23 ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor te leggen:
  - (a) Documenten;
  - (b) zelfstandige hulppersonen die hij voornemens is aan te wijzen of in te schakelen in het kader van de Werkzaamheden;
  - (c) Werkzaamheden;
  - (d) resultaten van Werkzaamheden;
 indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, en
  - (e) de in § 15 lid 3 genoemde Wijzigingen waartoe de Opdrachtnemer het initiatief neemt.
- 2 Indien en voorzover in het acceptatieplan is vastgelegd dat de Opdrachtnemer de in lid 1 sub a tot en met sub d bedoelde Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden ter Acceptatie zal voorleggen, is de Opdrachtgever verplicht om binnen de in het acceptatieplan vastgelegde termijn schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee te delen of de desbetreffende Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden zijn geaccepteerd. Indien de Opdrachtnemer een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 ter Acceptatie voorlegt, deelt de Opdrachtgever met bekwame spoed na ontvangst aan de Opdrachtnemer mee of de Wijziging is geaccepteerd.
- 3 Behoudens het in lid 2 bepaalde en het bepaalde in § 23 en § 28, is het aan de Opdrachtgever om te bepalen of hij de in lid 1 bedoelde Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden of Wijzigingen in de zin van § 15

lid 3 accepteert. Het is voorts aan hem om te bepalen of en hoe hij voorafgaand aan een Acceptatie zijn toetsingsbevoegdheid uitoefent. Niettemin rust op de Opdrachtgever de verplichting de Opdrachtnemer schriftelijk en binnen bekwame tijd te informeren, indien hij een tekortkoming van de Opdrachtnemer daadwerkelijk heeft opgemerkt.

§ 23 Acceptatieprocedure Procedureverloop

- 1 De in deze paragraaf omschreven acceptatieprocedure is van toepassing op de Acceptatie van de in het acceptatieplan vastgelegde Documenten, zelfstandige hulppersonen, Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden, alsmede op de Acceptatie van de in § 15 lid 3 genoemde Wijzigingen waartoe de Opdrachtnemer het initiatief neemt.
- 2 Een verzoek tot Acceptatie van de Opdrachtnemer dient aan de volgende eisen te voldoen:
  - (a) het wordt schriftelijk ingediend, waarbij in het acceptatieplan het aantal te overleggen exemplaren is vastgelegd, en
  - (b) het wordt ingediend op of vóór het in het acceptatieplan vastgelegde tijdstip, en
  - (c) het gaat vergezeld van alle relevante gegevens, die zoveel mogelijk in het acceptatieplan moeten zijn vastgelegd.
 Wanneer de Opdrachtnemer een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 ter Acceptatie voorlegt, doet hij dat met redenen omkleed.
- 3 Partijen vergewissen zich er telkens onverwijld van dat een verzoek tot Acceptatie door de Opdrachtgever is ontvangen conform de in lid 2 opgesomde eisen.
- 4 De Opdrachtgever is gerechtigd de Opdrachtnemer schriftelijk om aanvullende informatie te vragen op de in lid 2 sub c genoemde gegevens, voorzover deze noodzakelijk zijn om te kunnen beoordelen of het verzoek tot Acceptatie kan worden gehonoreerd. De Opdrachtnemer geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan een dergelijk verzoek.
- 5 De Opdrachtgever deelt de Opdrachtnemer binnen de in het acceptatieplan vastgelegde termijn of, indien het een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 betreft, met bekwame spoed, onvoorwaardelijk en schriftelijk mee of het verzoek tot Acceptatie is gehonoreerd.
- 6 Indien de Opdrachtgever verzuimt om met bekwame spoed de in lid 5 genoemde mededeling te doen zonder voorafgaand gebruik te hebben gemaakt van de procedure die is vastgelegd in lid 7, stelt de Opdrachtnemer schriftelijk een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. De Opdrachtnemer verwijst de Opdrachtgever daarbij naar de procedure die is vastgelegd in lid 7. Indien de Opdrachtgever ook binnen die nadere termijn verzuimt de bedoelde mededeling te doen, wordt het verzoek tot Acceptatie geacht te zijn gehonoreerd vanaf het tijdstip vastgelegd in het acceptatieplan of, indien het een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 betreft, vanaf de dag waarop het verzoek tot Acceptatie is ingediend.
- 7 Indien de in het acceptatieplan vastgelegde termijn onvoldoende blijkt te zijn of, indien het een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 betreft, de Opdrachtgever geen kans ziet om met bekwame spoed vast te stellen of het verzoek tot Acceptatie kan worden gehonoreerd, deelt hij onverwijld schriftelijk en gemotiveerd aan de Opdrachtnemer mee binnen welke termijn hij dat wel zal doen.
- 8 Indien de Opdrachtgever besluit Acceptatie te weigeren, laat hij de in lid 5 genoemde mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. Uit deze motivering moet duidelijk blijken aan welke van de in het acceptatieplan vastgelegde geobjectieerde criteria niet is voldaan, tenzij de weigering van Acceptatie een door de Opdrachtnemer voorgestelde Wijziging in de zin van § 15 lid 3 sub a betreft.
- 9 Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan om nog niet geaccepteerde zelfstandige hulppersonen in te schakelen voor Werkzaamheden. Evenmin is het hem toegestaan om Uitvoeringswerkzaamheden te verrichten waaraan nog niet geaccepteerde Documenten, Werkzaamheden of resultaten van Werkzaamheden ten grondslag liggen. De Opdrachtnemer mag geen Wijzigingen als bedoeld in § 15 lid 3 uitvoeren die nog niet door de Opdrachtgever zijn geaccepteerd.
- 10 Behoudens het geval waarin de weigering van Acceptatie een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 sub a betreft en behoudens het bepaalde in lid 11, neemt de Opdrachtnemer onverwijld voor eigen rekening de redenen weg die aan de weigering van Acceptatie ten grondslag liggen. Vervolgens dient hij met bekwame spoed een nieuw verzoek tot Acceptatie in, conform de procedure die is vastgelegd in de leden 1, 2 sub a, 2 sub c, 3, 4, 6 en 8 tot en met 16. De Opdrachtgever deelt de Opdrachtnemer met bekwame spoed schriftelijk en onvoorwaardelijk mee of het nieuwe verzoek

is gehonoreerd. Indien de Opdrachtgever geen kans ziet om met bewaamde spoed vast te stellen of het verzoek kan worden gehonoreerd, is het bepaalde in lid 7 van toepassing.

- 11 Indien de Opdrachtnemer van mening is dat de Opdrachtgever in redelijkheid niet kon besluiten Acceptatie te weigeren, deelt hij dat onverwijld na ontvangst van de desbetreffende mededeling schriftelijk en met redenen omkleed aan de Opdrachtgever mee. Partijen treden dan onverwijld met elkaar in overleg om uit de ontstane impasse te geraken. Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van dit overleg besluit de weigering van Acceptatie in te trekken, is het verzoek tot Acceptatie gehonoreerd met ingang van de dag waarop dat besluit is genomen.
- 12 Indien de Opdrachtgever naar aanleiding van het in lid 11 genoemde overleg besluit de weigering van Acceptatie te handhaven, is elk van partijen bevoegd die weigering voor te leggen aan de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat partijen die bevoegdheid in de Basisovereenkomst hebben gecreëerd, teneinde te laten vaststellen of dat besluit in redelijkheid genomen kon worden. Partijen kunnen zich niet tot de Raad van Deskundigen wenden, indien de weigering van Acceptatie een Wijziging in de zin van § 15 lid 3 betreft.
- 13 Indien de Raad van Deskundigen van oordeel is dat de Opdrachtgever in redelijkheid niet kon besluiten Acceptatie te weigeren, wordt het verzoek tot Acceptatie geacht te zijn gehonoreerd met ingang van de dag waarop dat oordeel aan partijen bekend is gemaakt.
- 14 Indien de Raad van Deskundigen van oordeel is dat de Opdrachtgever in redelijkheid niet kon besluiten Acceptatie te weigeren, is het bepaalde in lid 10 van toepassing.
- 15 Indien, gelet op het bepaalde in lid 12, geen van partijen besluit de weigering van Acceptatie voor te leggen aan de Raad van Deskundigen, is het bepaalde in lid 10 van toepassing.
- 16 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
  - (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 6, of
  - (b) de mededeling van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 7, of
  - (c) het overleg als bedoeld in lid 11, vooropgesteld dat de Opdrachtgever na dit overleg de weigering van Acceptatie heeft ingetrokken, of
  - (d) de inschakeling van de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat het oordeel van de Raad luidt zoals bedoeld in lid 13, dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 10 OPLEVERING EN ONDERHOUDSTERMIJN

§ 24 Keuring, aanvaarding en oplevering van het Werk

- 1 Zodra de Opdrachtnemer van oordeel is dat het Werk gereed is voor aanvaarding, zendt hij een schriftelijk verzoek daartoe aan de Opdrachtgever.
- 2 Indien de Opdrachtgever gebruik wenst te maken van zijn bevoegdheid het Werk te keuren, geschiedt de keuring met bewaamde spoed en in de regel binnen 10 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek. In dat geval worden de dag en het tijdstip van de keuring tijdig en met bewaamde spoed maar ten minste 3 dagen tevoren schriftelijk aan de Opdrachtnemer meegedeeld. De Opdrachtgever kan verlangen dat de Opdrachtnemer of zijn gevolmachtigde bij de keuring tegenwoordig is.
- 3 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek de mededeling als bedoeld in lid 2 heeft gedaan, wordt hij geacht geen gebruik te willen maken van zijn bevoegdheid tot keuring van het Werk.
- 4 Binnen 14 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek deelt de Opdrachtgever schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of het Werk al dan niet is aanvaard, in het laatste geval met opgaaf van de gebreken die de redenen voor de weigering van het Werk zijn. Indien de gebreken naar hun aantal, aard en omvang zo substantieel zijn dat van de Opdrachtgever in redelijkheid niet kan worden verlangd dat hij een dergelijke opgaaf doet, geeft hij slechts een summier overzicht van die gebreken. Wordt het Werk aanvaard, dan wordt als de feitelijke datum van oplevering aangemerkt de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek.
- 5 Indien de Opdrachtnemer niet binnen 15 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek een van de in lid 4 genoemde schriftelijke mededelingen heeft ontvangen, kan hij de Opdrachtgever per aangetekende brief opnieuw verzoeken tot aanvaarding van het Werk over te gaan. Een dergelijk verzoek

schept geen hernieuwde bevoegdheid van de Opdrachtgever het Werk op te nemen in de zin van lid 2.

- 6 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van de in lid 5 genoemde brief aan de Opdrachtnemer schriftelijk heeft meegedeeld of het Werk al dan niet is aanvaard, wordt het Werk geacht te zijn aanvaard. In dat geval wordt als de feitelijke datum van oplevering aangemerkt de dag waarop het in lid 1 bedoelde verzoek is gedaan.
- 7 Kleine gebreken die gevoeglijk vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, mogen geen reden tot weigering van het Werk zijn, mits zij een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan. De Opdrachtnemer is gehouden de in dit lid bedoelde gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.
- 8 Indien in de Basisovereenkomst een afzonderlijke termijn is gesteld waarbinnen een onderdeel van het Werk gereed dient te zijn voor aanvaarding, wordt voor de toepassing van deze paragraaf alsmede van de §§ 4 lid 1, 25 tot en met 28, 36 en 41 dat onderdeel als een afzonderlijk Werk aangemerkt.
- 9 Indien de Opdrachtnemer geen verzoek tot aanvaarding van het Werk als bedoeld in lid 1 heeft ingediend, doch de Opdrachtgever niettemin het Werk wenst te aanvaarden, kan aanvaarding op verzoek van de Opdrachtgever plaatsvinden. Hiertoe deelt de Opdrachtgever de Opdrachtnemer schriftelijk mee het Werk als aanvaard te beschouwen. De dag van verzending van deze mededeling geldt dan als de feitelijke datum van oplevering.

§ 25 Herkeuring en aanvaarding na weigering van het Werk

- 1 Indien de Opdrachtgever krachtens § 24 lid 4 of lid 6 heeft meegedeeld dat hij het Werk weigert, is de Opdrachtnemer gehouden de gebreken die de redenen voor de weigering zijn, onverwijld te herstellen.
- 2 Na herstel van de in lid 1 genoemde gebreken verzoekt de Opdrachtnemer schriftelijk om aanvaarding van het Werk. De bepalingen van § 24 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing.

§ 26 Vervroegde ingebruikneming van het Werk door de Opdrachtgever

Voordat het Werk voltooid is, kan de Opdrachtgever het Werk of een onderdeel daarvan in gebruik nemen of doen nemen, mits dat een voldoende voortgang van het Werk niet in gevaar brengt. De Opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan nadat hij dit schriftelijk aan de Opdrachtnemer heeft meegedeeld en een keuring van het in gebruik te nemen Werk of onderdeel daarvan heeft plaatsgevonden. De Opdrachtnemer heeft in geval van vervroegde ingebruikneming van het Werk of een onderdeel daarvan recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a. Schade die door de ingebruikneming aan het Werk ontstaat, komt niet voor rekening van de Opdrachtnemer. Door de in deze paragraaf bedoelde ingebruikneming en keuring wordt het Werk dan wel dat onderdeel niet geacht te zijn aanvaard door de Opdrachtgever.

§ 27 Onderhoudstermijn

- 1 Het bepaalde in de leden 2 tot en met 8 is van toepassing, tenzij in de Basisovereenkomst is bepaald dat de Opdrachtnemer het Meerjarig Onderhoud zal realiseren.
- 2 Indien in de Vraagspecificatie een onderhoudstermijn is voorgescreven, gaat deze terstond in na de feitelijke datum van oplevering.
- 3 De Opdrachtnemer is gehouden gebreken, die in de onderhoudstermijn aan de dag treden, te herstellen, met uitzondering van gebreken waarvoor de Opdrachtgever op grond van de Overeenkomst verantwoordelijk of aansprakelijk is.
- 4 Het in lid 3 bedoelde herstel geschiedt voor rekening van de Opdrachtnemer binnen een door de Opdrachtgever in billijkheid te stellen termijn.
- 5 In de onderhoudstermijn optredende schade aan het Werk is voor rekening van de Opdrachtgever, met uitzondering van schade, die het gevolg is van door de Opdrachtnemer verrichte onvoldoende Werkzaamheden. In het laatste geval is het bepaalde in lid 4 van overeenkomstige toepassing.
- 6 Indien de Opdrachtnemer zich desgevraagd verbindt tot herstel van niet voor zijn rekening komende gebreken of schade aan het Werk, volgen partijen de procedure die is vastgelegd in § 45.
- 7 De Opdrachtnemer zendt ten minste 20 dagen vóór het einde van de onderhoudstermijn een schriftelijk verzoek tot aanvaarding van het Werk aan de Opdrachtgever.
- 8 De Opdrachtgever is bevoegd binnen 10 dagen na ontvangst van het in lid 7 genoemde verzoek het Werk wederom te keuren om te constateren of de Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen heeft

voldaan, waarbij wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde in § 24.

§ 28 Aansprakelijkheid voor gebreken na de feitelijke datum van oplevering

- 1 Na de feitelijke datum van oplevering is de Opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor gebreken in het Werk of in enig onderdeel daarvan, tenzij:
  - (a) die gebreken te wijten zijn aan zijn schuld, of krachtens wet, rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen, en bovendien
  - (b) de Opdrachtgever voorafgaande aan de oplevering die gebreken niet heeft opgemerkt, en bovendien
  - (c) de Opdrachtgever die gebreken op het tijdstip van de feitelijke datum van oplevering redelijkerwijs niet had moeten ontdekken.
- 2 De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor de Opdrachtnemer krachtens lid 1 aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van:
  - (a) vijf jaren na de in lid 1 bedoelde dag, of
  - (b) tien jaren na de in lid 1 bedoelde dag, indien het Werk hetzij geheel of gedeeltelijk dreigt in te storten hetzij het Werk ongeschikt is geraakt of ongeschikt dreigt te geraken voor de bestemming waarvoor het blijkens de Overeenkomst bedoeld is en dit slechts kan worden verholpen of kan worden voorkomen door het treffen van buitengewone en zeer kostbare voorzieningen.
- 3 De in totaal op grond van het eerste lid door de Opdrachtnemer te vergoeden schade is beperkt tot 10% van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs voorzover die prijs verband houdt met de realisatie van het Werk door middel van Ontwerp- en Uitvoeringswerkzaamheden. Indien het aldus berekende bedrag lager is dan 1.500.000 Euro, bedraagt de aan de Opdrachtgever te vergoeden schade ten hoogste 1.500.000 Euro.
- 4 Indien in de Vraagspecificatie een onderhoudstermijn is voorgescreven, treedt voor de toepassing van deze paragraaf de dag na het verstrijken van die termijn in de plaats van de in lid 1 bedoelde dag.

HOOFDSTUK 11 MEERJARIG ONDERHOUD

§ 29 Meerjarig Onderhoud

- 1 Het in dit hoofdstuk bepaalde is van toepassing, voorzover in de Basisovereenkomst is bepaald dat de Opdrachtnemer Meerjarig Onderhoud zal realiseren. In dat geval zijn ook alle overige in de Overeenkomst opgenomen bepalingen met betrekking tot het Meerjarig Onderhoud, de Onderhoudswerkzaamheden, de Onderhoudsdocumenten, de Meerjarige Onderhoudsperiode en het keuringsplan Onderhoudswerkzaamheden van toepassing.
- 2 De Opdrachtnemer is verplicht, met inachtneming van de overige bepalingen van de Overeenkomst, het Meerjarig Onderhoud zodanig te realiseren dat het Werk gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen voldoet. Voldoet het Werk gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode niet aan deze eisen, dan zal de Opdrachtnemer die tekortkoming onverwijld voor eigen rekening en risico herstellen, tenzij die tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. Indien de Opdrachtnemer zich desgevraagd verbindt tot herstel van een niet voor zijn rekening komende tekortkoming, volgen partijen de procedure die is vastgelegd in § 45.
- 3 De Opdrachtnemer zal een gebrek in het Werk dat in de Meerjarige Onderhoudsperiode aan de dag treedt, indien en voorzover hij op grond van het bepaalde in § 28 lid 1, 2 en 3 daarvoor aansprakelijk kan worden gehouden, onverwijld voor eigen rekening en risico herstellen. Indien de Opdrachtnemer zich desgevraagd verbindt tot herstel van een niet voor zijn rekening komend gebrek, volgen partijen de procedure die is vastgelegd in § 45.
- 4 Indien de in lid 2, tweede volzin bedoelde toestand van het Werk het gevolg is van in de Meerjarige Onderhoudsperiode optredende schade aan het Werk, is het bepaalde in § 41 van toepassing.

§ 30 Aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud

- 1 De Opdrachtnemer zendt ten minste 20 dagen vóór het einde van de Meerjarige Onderhoudsperiode een schriftelijk verzoek tot aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud aan de Opdrachtgever.
- 2 De Opdrachtgever is bevoegd binnen 10 dagen na ontvangst van het in lid 1 genoemde verzoek het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud te keuren om te constateren of de Opdrachtnemer aan zijn

verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Meerjarig Onderhoud heeft voldaan. Indien de Opdrachtgever gebruik wenst te maken van zijn bevoegdheid te keuren, geschiedt de keuring met bekwame spoed en in de regel binnen tien dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek. In dat geval worden de dag en het tijdstip van de keuring tijdig en met bekwame spoed maar ten minste 3 dagen tevoren schriftelijk aan de Opdrachtnemer meegedeeld. De Opdrachtgever kan verlangen dat de Opdrachtnemer of zijn gevolmachtigde bij de keuring tegenwoordig is.

- 3 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek de mededeling als bedoeld in lid 2 heeft gedaan, wordt hij geacht geen gebruik te willen maken van zijn bevoegdheid tot keuring van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud.
- 4 Binnen 14 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek deelt de Opdrachtgever schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud al dan niet is aanvaard, in het laatste geval met opgaaf van de tekortkomingen die de redenen voor de weigering daarvan zijn. Indien de tekortkomingen naar hun aantal, aard en omvang zo substantieel zijn dat van de Opdrachtgever in redelijkheid niet kan worden verlangd dat hij een dergelijke opgaaft doet, geeft hij slechts een summier overzicht van die tekortkomingen. Wordt het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud aanvaard, dan wordt die aanvaarding geacht te hebben plaatsgevonden op de laatste dag van de Meerjarige Onderhoudsperiode.
- 5 Indien de Opdrachtnemer niet binnen 15 dagen na de dag van verzending van het in lid 1 bedoelde verzoek een van de in lid 4 genoemde schriftelijke mededelingen heeft ontvangen, kan hij de Opdrachtgever per aangetekende brief opnieuw verzoeken tot aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud over te gaan. Een dergelijk verzoek scheidt geen hernieuwde bevoegdheid van de Opdrachtgever het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud te keuren in de zin van lid 2.
- 6 Indien de Opdrachtgever niet binnen 7 dagen na de dag van verzending van de in lid 5 genoemde brief aan de Opdrachtnemer schriftelijk heeft meegedeeld of het gerealiseerde Meerjarige Onderhoud al dan niet is aanvaard, wordt het Meerjarig Onderhoud geacht te zijn aanvaard op de laatste dag van de Meerjarige Onderhoudsperiode.
- 7 Kleine tekortkomingen die aan de Opdrachtnemer kunnen worden toegerekend en die gevoeglijk vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, mogen geen reden tot weigering van aanvaarding zijn. De Opdrachtnemer is gehouden de in dit lid bedoelde tekortkomingen zo spoedig mogelijk te herstellen.
- 8 Indien de Opdrachtnemer geen verzoek tot aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud als bedoeld in lid 1 heeft ingediend, doch de Opdrachtgever dit niettemin wenst te aanvaarden, kan deze de Opdrachtnemer schriftelijk meedelen het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud als aanvaard te beschouwen. In dat geval wordt die aanvaarding geacht te hebben plaatsgevonden op de laatste dag van de Meerjarige Onderhoudsperiode.

§ 31 Herkeuring en aanvaarding na weigering van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud

- 1 Indien de Opdrachtgever krachtens § 30 lid 4 of lid 6 heeft meegedeeld dat hij het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud weigert, is de Opdrachtnemer gehouden de tekortkomingen die de redenen voor de weigering zijn, onverwijld te herstellen.
- 2 Na het in lid 1 genoemde herstel verzoekt de Opdrachtnemer schriftelijk om aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarige Onderhoud. De bepalingen van § 30 zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing.

§ 32 Aansprakelijkheid voor tekortkomingen in het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud na afloop van de Meerjarige Onderhoudsperiode

- 1 Na afloop van de Meerjarige Onderhoudsperiode is de Opdrachtnemer niet meer aansprakelijk voor tekortkomingen daarin, tenzij:
  - (a) die tekortkomingen te wijten zijn aan zijn schuld, of krachtens wet, rechtshandeling of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komen, en bovendien
  - (b) de Opdrachtgever die tekortkomingen gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode niet heeft opgemerkt, en bovendien
  - (c) de Opdrachtgever die tekortkomingen op het tijdstip van aanvaarding van het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud redelijkerwijs niet had moeten ontdekken.
- 2 De rechtsvordering uit hoofde van een tekortkoming waarvoor de

Opdrachtnemer krachtens lid 1 aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld na verloop van een jaar na de Meerjarige Onderhoudsperiode.

HOOFDSTUK 12 BETALING, STELPOSTEN, OMZETBESLASTING BOETEBEDING, BONUS, VERPANDING, CESSIE

§ 33 Betaling

- 1 Betaling van de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs geschiedt op basis van een door de Opdrachtnemer opgestelde termijnstaat.
- 2 Indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd, legt de Opdrachtnemer een op de planning gebaseerde termijnstaat ter Acceptatie aan de Opdrachtgever voor. Het bepaalde in § 23 is van toepassing.
- 3 Indien de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op betaling van een in de termijnstaat opgenomen bedrag, verzoekt hij de Opdrachtgever om afgifte van een prestatieverklaring¹⁾, onder verwijzing naar de termijnstaat.

1) Een Model prestatieverklaring is als bijlage A opgenomen bij deze UAV-GC 2005.

- 4 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer recht heeft op afgifte van de prestatieverklaring, geschiedt dat met bekwame spoed na ontvangst van het in lid 3 genoemde verzoek.
- 5 Indien de Opdrachtgever van mening is dat de Opdrachtnemer geen recht heeft op afgifte van de prestatieverklaring, stelt hij de Opdrachtnemer daarvan met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd in kennis na ontvangst van het in lid 3 genoemde verzoek.
- 6 De Opdrachtnemer zendt de facturen met de bijbehorende prestatieverklaring als bedoeld in lid 4 naar het in de Basisovereenkomst genoemde adres. De facturen vermelden de gegevens die gevraagd worden in de Basisovereenkomst. De Opdrachtgever kan weigeren facturen die niet voldoen aan deze eisen, in behandeling te nemen en aan de Opdrachtnemer retourneren.
- 7 Betaling van facturen die voldoen aan de in lid 6 genoemde eisen, vindt plaats binnen 4 weken na ontvangst daarvan op het in lid 6 bedoelde adres.
- 8 De afgifte van een prestatieverklaring alsmede betaling van facturen kan nimmer tot Acceptatie van Documenten, Werkzaamheden, resultaten van Werkzaamheden, het Werk of het gerealiseerde Meerjarig Onderhoud leiden.
- 9 Indien zich een van de gevallen als bedoeld in § 43 leden 2, 3, 4 of 5 voordoet en de Opdrachtgever het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud voor rekening van de Opdrachtnemer voltooit of doet voltooien, heeft de Opdrachtgever het recht om voor rekening van de Opdrachtnemer rechtstreeks aan zelfstandige hulppersonen van de Opdrachtnemer een billijke vergoeding uit te keren voor de Werkzaamheden waarvoor deze van de Opdrachtnemer nog geen betaling hebben genoten. De Opdrachtgever gaat hiertoe niet over dan na de Opdrachtnemer of diens wettelijke vertegenwoordiger of rechtsopvolger ter zake te hebben gehoord.

§ 34 Stelposten

- 1 Stelposten zijn in de Basisovereenkomst genoemde bedragen, die in de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs zijn begrepen en die bestemd zijn voor het verrichten van Werkzaamheden die op de dag van de Overeenkomst onvoldoende nauwkeurig zijn bepaald en door de Opdrachtgever nader moeten worden ingevuld. Van elke stelpost wordt in de Basisovereenkomst vermeld waarop deze betrekking heeft.
- 2 Indien de som van de uitgaven, die ten laste van een stelpost worden gedaan, hoger of lager blijkt te zijn dan het bedrag van die stelpost, zal de afwijking worden verrekend.
- 3 Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven wordt gerekend met de aan de Opdrachtnemer berekende netto prijzen dan wel de door hem gemaakte netto kosten, verhoogd met een vergoeding van:
  - (a) 10% voor zover deze prijzen of kosten betrekking hebben op door de Opdrachtnemer gedane leveringen,
  - (b) 10% voor zover deze prijzen of kosten betrekking hebben op door de Opdrachtnemer verrichte werkzaamheden, of
  - (c) 5% voor zover deze prijzen of kosten enkel betrekking hebben op betalingen aan derden, de omzetbelasting daarin niet begrepen.
- 4 De uitvoering van Werkzaamheden, waarvoor stelposten zijn opgenomen, geschiedt door de Opdrachtnemer volgens nadere opdracht van de Opdrachtgever. Alvorens een uitgave ten laste van

een stelpost te brengen, kan de Opdrachtgever van de Opdrachtnemer overlegging van bewijsstukken verlangen.

- 5 Indien de Opdrachtgever de uitvoering van Werkzaamheden waarvoor stelposten zijn opgenomen, heeft opgedragen, kan de Opdrachtnemer de Opdrachtgever om afgifte van een prestatieverklaring ter zake van die Werkzaamheden verzoeken, zodra die Werkzaamheden zijn voltooid. Het bepaalde in § 33 is van toepassing.

§ 35 Omzetbelasting

- 1 De over het Werk en het Meerjarig Onderhoud verschuldigde omzetbelasting is niet begrepen in de tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeengekomen of overeen te komen bedragen en prijzen, maar het bedrag daarvan wordt wel door de Opdrachtnemer in zijn prijsopgaven afzonderlijk vermeld.
- 2 De Opdrachtgever vergoedt de Opdrachtnemer de over het Werk en het Meerjarig Onderhoud verschuldigde omzetbelasting.
- 3 De Opdrachtnemer ontvangt geen vergoeding van de over het Werk en het Meerjarig Onderhoud verschuldigde omzetbelasting, voorzover deze van de Opdrachtgever wordt geheven.
- 4 De berekening van hetgeen de Opdrachtnemer ingevolge de Overeenkomst toekomt, geschiedt met inachtneming van bedragen en prijzen waarin de omzetbelasting niet is begrepen; de berekening van de door de Opdrachtgever aan de Opdrachtnemer te vergoeden omzetbelasting geschiedt afzonderlijk.
- 5 De vergoeding van omzetbelasting aan de Opdrachtnemer geschiedt gelijktijdig met de aan hem te verrichten betalingen.

§ 36 Boetebeding en bonus

- 1 Behoudens het bepaalde in lid 3 kan de Opdrachtgever, bij overschrijding van een in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex opgenomen planning opgenomen mijlpaaldatum of van de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering, de Opdrachtnemer een boete opleggen, tenzij de overschrijding niet aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend.
- 2 De in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering wordt voor de toepassing van deze paragraaf geacht een in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex opgenomen planning opgenomen mijlpaaldatum te zijn.
- 3 Het bedrag van de boete die kan worden opgelegd, is voor elke mijlpaaldatum opgenomen in de Basisovereenkomst. Indien in de Basisovereenkomst geen boetebedrag is opgenomen voor een bepaalde mijlpaaldatum, is de Opdrachtnemer bij overschrijding daarvan geen boete verschuldigd.
- 4 Geen boete wordt opgelegd wegens overschrijding van een mijlpaaldatum, indien en voorzover deze overschrijding het gevolg is van overschrijding van een eerdere mijlpaaldatum waarvoor reeds een boete is opgelegd, mits de bedoelde data met elkaar in verband staan.
- 5 Boetes worden verbeurd enkel ten gevolge van het verschijnen van de mijlpaaldatum, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is.
- 6 Boetes en andere bedragen die de Opdrachtnemer krachtens de Overeenkomst verschuldigd is, worden bij de eerstvolgende betalingstermijn en zo nodig bij volgende termijnen ingehouden of op andere wijze op de Opdrachtnemer verhaald.
- 7 De Opdrachtgever kan een bonus toekennen voor elke dag dat de feitelijke datum van oplevering eerder plaatsvindt dan de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering. Het bedrag van de bonus is opgenomen in de Basisovereenkomst. Is in de Basisovereenkomst geen bonusbedrag opgenomen, dan is de Opdrachtgever geen bonus verschuldigd, als de feitelijke datum van oplevering eerder plaatsvindt dan de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering.

§ 37 Verpanding en cessie

De Opdrachtnemer kan het recht op het saldo, bedoeld in § 3 lid 9 geheel of gedeeltelijk cederen of in pand geven.

HOOFDSTUK 13 ZEKERHEIDSTELLING, VERZEKERING

§ 38 Zekerheidstelling

- 1 De Opdrachtnemer is verplicht zekerheid te stellen voor de nakoming van zijn verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Werk en voor de nakoming van zijn verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Meerjarig Onderhoud. De zekerheid dient te worden gesteld in de vorm van een bankgarantie

1). De waarde van de zekerheid is in de Basisovereenkomst vermeld. Op de bankgarantie is Nederlands recht van toepassing.

- 1) Een Model zekerheidstelling is als bijlage B opgenomen bij deze UAV-GC 2005.
- 2) Indien de Opdrachtgever voornemens is de zekerheid in te roepen, geeft hij de Opdrachtnemer daarvan bij aangetekende brief kennis. De Opdrachtgever is gerechtigd de zekerheid in te roepen, tenzij de Raad van Arbitrage voor de Bouw dan wel de Raad van Deskundigen anders beslist in een door de Opdrachtnemer binnen 14 dagen na de verzending van de in dit lid bedoelde kennisgeving aanhangig te maken geschil.
- 3) De zekerheid die is gesteld voor de nakoming van de verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Werk, blijft van kracht tot en met de feitelijke datum van oplevering, met dien verstande dat, indien sprake is van kleine gebreken als bedoeld in § 24 lid 7, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop de Opdrachtnemer deze gebreken heeft hersteld. Indien § 27 van toepassing is en in de Vraagspecificatie een onderhoudstermijn is voorgeschreven, blijft de zekerheid van kracht tot overeenkomstig § 27 lid 7 is geconstateerd dat de Opdrachtnemer aan zijn verplichtingen heeft voldaan. 4 Na de feitelijke datum van oplevering, of indien in de Vraagspecificatie een onderhoudstermijn is voorgeschreven, na afloop van die onderhoudstermijn, is de Opdrachtnemer gerechtigd vervangende zekerheid te stellen tot een bedrag dat in redelijkheid is gemoeid met herstel van de voor zijn rekening komende gebreken. De Opdrachtgever is gehouden de oorspronkelijk gestelde zekerheid terug te geven nadat hij met de vervangende zekerheid heeft ingestemd en deze heeft ontvangen.
- 5) De zekerheid die is gesteld voor de nakoming van de verplichtingen met betrekking tot de realisatie van het Meerjarig Onderhoud, blijft van kracht tot aan het einde van de Meerjarig Onderhoudsperiode, met dien verstande dat, indien sprake is van kleine tekortkomingen als bedoeld in § 30 lid 7, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop de Opdrachtnemer deze tekortkomingen heeft hersteld. Na afloop van de Meerjarige Onderhoudsperiode is de Opdrachtnemer gerechtigd vervangende zekerheid te stellen tot een bedrag dat in redelijkheid is gemoeid met herstel van de voor zijn rekening komende tekortkomingen. De Opdrachtgever is gehouden de oorspronkelijk gestelde zekerheid terug te geven nadat hij met de vervangende zekerheid heeft ingestemd en deze heeft ontvangen.
- 6) De Opdrachtgever is niet gerechtigd om van de Opdrachtnemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen indien is overeengekomen dat de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs geheel of ten dele wordt ingehouden. Van een zodanige inhouding is ook sprake indien een door de Opdrachtnemer krachtens § 33 lid 3 verzochte prestatieverklaring niet met bekwame spoed wordt afgegeven of een betaling waarop de Opdrachtnemer krachtens een afgegeven prestatieverklaring recht heeft, na verloop van 14 dagen sedert de dag waarop zij uiterlijk had moeten geschieden, nog niet heeft plaatsgevonden.
- 7) Indien de Opdrachtgever hetgeen de Opdrachtnemer volgens de Overeenkomst toekomt, niet of niet tijdig betaalt, of de Opdrachtnemer gegronde redenen heeft om aan te nemen dat de Opdrachtgever het hem toekomende niet of niet tijdig zal betalen, is de Opdrachtnemer gerechtigd om van de Opdrachtgever genoegzame zekerheid te verlangen. Indien de Opdrachtgever in gebreke blijft met het stellen van de verlangde genoegzame zekerheid, is de Opdrachtnemer bevoegd hetzij de Werkzaamheden te schorsen hetzij de Overeenkomst te ontbinden. Met betrekking tot de schorsing dan wel de ontbinding is het bepaalde in § 16 van overeenkomstige toepassing.
- 8) Indien de Opdrachtnemer voornemens is de door de Opdrachtgever gestelde zekerheid in te roepen, geeft hij de Opdrachtgever daarvan bij aangetekende brief kennis. De Opdrachtnemer is gerechtigd de zekerheid in te roepen, tenzij de Raad van Arbitrage voor de Bouw dan wel de Raad van Deskundigen anders beslist in een door de Opdrachtgever binnen 14 dagen na de verzending van de in dit lid bedoelde kennisgeving aanhangig te maken geschil.

§ 39 Verzekering

- 1) Tenzij in de Vraagspecificatie anders is bepaald, dient de Opdrachtnemer verzekeringen aan te gaan waarin de Opdrachtgever als medeverzekerde is opgenomen, een en ander voorzover dit naar de aard en de omvang van het Werk en van het Meerjarig Onderhoud nodig en gebruikelijk is. Het bestaan en de inhoud van de vorenbedoelde verzekeringen zijn aan de acceptatieprocedure van § 23 onderworpen, indien en voorzover dat in het acceptatieplan is vastgelegd.

- 2) Indien de Opdrachtgever verzekeringen in verband met het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud is aangegaan of zal aangaan, worden de condities daarvan aan de Vraagspecificatie gehecht en zorgt de Opdrachtgever ervoor dat de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk schriftelijk bewijs van het bestaan en de inhoud van de vorenbedoelde verzekeringen ontvangt.

HOOFDSTUK 14 INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN

§ 40 Intellectuele eigendomsrechten

- 1) De Opdrachtnemer of diens rechtverkrijgende(n) heeft het uitsluitend recht tot openbaarmaking, verveelzijdiging en verveelvoudiging van zijn Ontwerpdocumenten een en ander met inachtneming van het bepaalde in de Auteurswet 1912 of in de Eenvormige Beneluxwet inzake Tekeningen en Modellen.
- 2) De door de Opdrachtnemer aan de Opdrachtgever afgegeven Ontwerpdocumenten worden eigendom van de Opdrachtgever en mogen door hem worden gebruikt met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van de intellectuele eigendom, nadat de Opdrachtgever aan zijn financiële verplichtingen jegens de Opdrachtnemer heeft voldaan.
- 3) Het is de Opdrachtgever niet toegestaan het Werk zoals dat conform de Ontwerpdocumenten is uitgevoerd – al dan niet in geval van uitbreiding – geheel of in onderdelen daarvan in herhaling te realiseren, zonder uitdrukkelijke toestemming van de Opdrachtnemer. De Opdrachtnemer is bevoegd aan die toestemming voorwaarden te verbinden, waaronder het betalen van een vergoeding aan de Opdrachtnemer.
- 4) Onverminderd het in lid 1 bepaalde heeft de Opdrachtgever het recht het Werk conform de Ontwerpdocumenten tot stand te brengen, zonder tussenkomst en goedkeuring van de Opdrachtnemer, indien de Overeenkomst is ontbonden wegens een toerekenbare tekortkoming van de Opdrachtnemer in de nakoming van de Overeenkomst. In dat geval is de Opdrachtnemer niet aansprakelijk voor gebreken in het Werk voorzover die gebreken zijn terug te voeren op de totstandbrenging van het Werk door of namens de Opdrachtgever.
- 5) De Opdrachtnemer geldt in de zin van de Eenvormige Beneluxwet inzake Tekeningen en Modellen als de ontwerper van de tekeningen en modellen die hij in het kader van de Overeenkomst heeft vervaardigd. De Opdrachtnemer heeft bij uitsluiting het recht deze tekeningen en modellen te deponeren bij het in die wet bedoelde Bureau. Het ten aanzien van auteursrechten bepaalde is zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing op de aan zo'n depot te ontlene rechten.
- 6) Informatie door of namens de ene partij aan de andere partij beschikbaar gesteld, mag door de ontvangende partij niet aan derden bekend worden gemaakt, behoudens uitdrukkelijke toestemming van de ander. Deze verplichting geldt niet voor informatie van de Opdrachtgever waarvan de bekendmaking aan gemachtigden of hulppersonen van de Opdrachtnemer noodzakelijk is voor de uitvoering van de Werkzaamheden. De verplichting geldt evenmin voor informatie die algemeen bekend of voor het publiek toegankelijk is of die bekend wordt zonder dat dit aan de ontvangende partij kan worden toegerekend.
- 7) De Opdrachtnemer zal geen informatie over het Werk en het Meerjarig Onderhoud aan derden verstrekken zonder uitdrukkelijke toestemming van de Opdrachtgever.
- 8) De Opdrachtgever zal de Opdrachtnemer niet belemmeren in het aan derden beschikbaar stellen van zijn kennis, tenzij deze kennis bestaat uit bedrijfsgeheimen van de Opdrachtgever of onderdeel vormt van een vinding, waarvoor een octrooiaanvraag is geschied met inachtneming van het gestelde in de leden 9 tot en met 13.
- 9) De Opdrachtnemer is verplicht om naar zijn mening voor octrooiverlening vatbare vindingen, ontstaan tijdens en door de uitvoering van de Overeenkomst, onverwijld onder de aandacht van de Opdrachtgever te brengen.
- 10) Indien een vinding als bedoeld in lid 9 is ontstaan door uitwisseling van kennis tussen partijen, heeft de Opdrachtgever het recht op zijn naam en voor zijn rekening octrooi op die vinding aan te vragen. De Opdrachtgever stelt de Opdrachtnemer van zijn besluit daartoe onverwijld schriftelijk in kennis. De Opdrachtnemer is desgevraagd verplicht de Opdrachtgever bij de behandeling van de aanvraag assistentie te verlenen. In dat geval heeft hij recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 11) Indien de Opdrachtgever een octrooi als bedoeld in lid 10 verkrijgt, verleent hij om niet aan de Opdrachtnemer een in beginsel niet overdraagbare licentie op die vinding. Bij concrete toepassing van

de licentie zal de Opdrachtnemer toestemming aan de Opdrachtgever vragen, welke toestemming slechts geweigerd kan worden indien de Opdrachtgever tegenstrijdige belangen met zijn bedrijf kan aantonen.

- 12 Indien de Opdrachtgever van het in lid 10 genoemde recht geen gebruik maakt, heeft de Opdrachtnemer het recht op zijn naam en voor zijn rekening octrooi voor die vinding aan te vragen, een en ander met inachtneming van het in lid 6 gestelde. De Opdrachtnemer stelt de Opdrachtgever van zijn besluit daartoe onverwijld in kennis.
- 13 Indien de Opdrachtnemer een octrooi als bedoeld in lid 12 verkrijgt, verleent hij om niet aan de Opdrachtgever een in beginsel niet overdraagbare licentie deze vinding in de huidige bedrijfsvoering van de Opdrachtgever toe te passen.
- 14 De Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die in het kader van de nakoming van de Overeenkomst ontstaat als gevolg van inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van derden. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever tegen aanspraken van derden tot vergoeding van dergelijke schade.

HOOFDSTUK 15 SCHADE AAN HET WERK

§ 41 Schade aan het Werk

- 1 Het bepaalde in deze paragraaf is van toepassing indien schade aan het Werk ontstaat voor de feitelijke datum van oplevering. Indien in de Basisovereenkomst is bepaald dat de Opdrachtnemer het Meerjarig Onderhoud zal realiseren, is het bepaalde in deze paragraaf eveneens van toepassing indien schade aan het Werk ontstaat gedurende de Meerjarige Onderhoudsperiode.
- 2 Onder schade aan het Werk in de zin van deze paragraaf wordt verstaan: schade aan het gehele of gedeeltelijke resultaat van de Werkzaamheden van de Opdrachtnemer.
- 3 Van het ontstaan van schade aan het Werk geeft de Opdrachtnemer onverwijld nadat hem daarvan is gebleken of had kunnen blijken, kennis aan de Opdrachtgever.
- 4 Onverminderd de aansprakelijkheid van partijen krachtens de Overeenkomst of de wet is schade aan het Werk voor rekening van de Opdrachtnemer, tenzij deze schade het gevolg is van buitengewone omstandigheden tegen de schadelijke gevolgen waarvan de Opdrachtnemer gezien de aard van het Werk of het Meerjarig Onderhoud geen passende maatregelen had behoeven te nemen, en het onredelijk zou zijn de schade voor zijn rekening te doen komen.
- 5 Na het ontstaan van schade aan het Werk is de Opdrachtnemer verplicht onverwijld de nodige maatregelen te treffen tot beperking daarvan.
- 6 Schade aan het Werk, die is ontstaan ten gevolge van het niet nakomen van de in lid 3 of lid 5 genoemde verplichting, is voor rekening van de Opdrachtnemer.
- 7 De Opdrachtnemer zal schade aan het Werk, die voor zijn rekening is, onverwijld herstellen, tenzij dat redelijkerwijs niet van hem kan worden verlangd. In dat geval, alsmede indien redelijkerwijs van de Opdrachtgever niet kan worden verlangd dat hij het herstel door de Opdrachtnemer laat verrichten, kan de Opdrachtgever in plaats daarvan schadevergoeding van de Opdrachtnemer vorderen.
- 8 Indien de Opdrachtgever wenst dat de Opdrachtnemer schade aan het Werk, die niet voor rekening van de laatste komt, herstelt, dient hij een Wijziging als bedoeld in § 14 lid 1 op te dragen.

HOOFDSTUK 16 IN GEBREKE BLIJVEN, ONVERMOGEN OF OVERLIJDEN VAN EEN DER PARTIJEN

§ 42 In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de Opdrachtgever

- 1 Indien de Opdrachtgever een prestatieverklaring niet tijdig aan de Opdrachtnemer afgeeft of een krachtens een afgegeven prestatieverklaring verschuldigde betaling niet tijdig verricht en de vertraging niet het gevolg is van een omstandigheid die aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, heeft laatstgenoemde aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk percentage met ingang van de dag, waarop de prestatieverklaring had moeten worden afgegeven of de betaling uiterlijk had moeten geschieden. De rentevordering van de Opdrachtnemer zal nimmer omvatten rente van rente.
- 2 Indien een door de Opdrachtnemer krachtens § 33 lid 3 verzochte prestatieverklaring niet met bekwame spoed wordt afgegeven of een betaling waarop hij krachtens een afgegeven prestatieverklaring recht heeft, na verloop van 14 dagen sedert de dag waarop zij uiterlijk had moeten geschieden, nog niet heeft plaatsgevonden, en een nadien door de Opdrachtnemer verzon-

den schriftelijke aanmaning na verloop van veertien dagen evenmin tot afgifte van de prestatieverklaring of tot betaling heeft geleid, wordt het in lid 1 bepaalde percentage na het verstrijken van die 14 dagen met 2 verhoogd en is de Opdrachtnemer bevoegd, mits hij zulks in de aanmaning heeft vermeld, hetzij de Werkzaamheden te schorsen tot de Opdrachtgever de prestatieverklaring heeft afgegeven of het door hem verschuldigde heeft betaald, hetzij de Overeenkomst te ontbinden. Met betrekking tot de schorsing dan wel de ontbinding is het bepaalde in § 16 van overeenkomstige toepassing.

- 3 Het bepaalde in lid 2 over schorsen en ontbinden is niet van toepassing, indien de vordering van de Opdrachtnemer betrekking heeft op een bedrag, waarover de Opdrachtgever een geschil aanhangig heeft gemaakt.
- 4 Indien de Opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, is de Opdrachtnemer bevoegd de curator schriftelijk te sommeren om binnen een redelijke termijn te verklaren of hij bereid is de Werkzaamheden te doen voortzetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de Opdrachtnemer blijkens de sommatie verlangt. Indien de curator zich daartoe bereid verklaart, is hij verplicht daarbij de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is de Werkzaamheden te doen voortzetten of, indien hij wel daartoe bereid is maar nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is de Opdrachtnemer gerechtigd de Overeenkomst te ontbinden. Met betrekking tot de ontbinding is het bepaalde in § 16 van overeenkomstige toepassing.
- 5 Ingeval de Opdrachtgever onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in lid 4 van overeenkomstige toepassing. Ingeval de Opdrachtgever surséance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in lid 4 eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de 'curator' wordt gelezen 'de opdrachtgever en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
- 6 Ingeval de Opdrachtgever overlijdt, is de Overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in lid 4 is dan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de Opdrachtnemer dat verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.

§ 43 In gebreke blijven, onvermogen of overlijden van de Opdrachtnemer

- 1 Als de Opdrachtgever vermoedt dat de Opdrachtnemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen, is laatstgenoemde verplicht de maatregelen te nemen of te gedogen die nodig zijn om vast te stellen of zulks al dan niet het geval is. Als zulks niet het geval is, heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.
- 2 Als de Opdrachtgever constateert dat de Opdrachtnemer de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen en hem deswege in gebreke stelt, zal dat schriftelijk geschieden en zal de Opdrachtgever de Opdrachtnemer daarbij een redelijke termijn stellen om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Reeds voordat de gestelde termijn is verstreken, is de Opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de Opdrachtnemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud dienstig oordeelt. Indien de Opdrachtnemer nalatig blijft zijn verplichtingen na te komen, is de Opdrachtgever gerechtigd het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud voor rekening van de Opdrachtnemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd het recht van de Opdrachtgever op schadevergoeding.
- 3 Ingeval de Opdrachtnemer in staat van faillissement wordt verklaard, is de Opdrachtgever bevoegd de curator schriftelijk te sommeren om binnen een redelijke termijn te verklaren of hij bereid is de Werkzaamheden voort te zetten onder zodanige genoegzame zekerheidstelling als de Opdrachtgever blijkens de sommatie verlangt. In afwachting van de beslissing over de voortzetting van de Werkzaamheden is de Opdrachtgever in dringende gevallen gerechtigd voor rekening van de Opdrachtnemer zodanige maatregelen te nemen als hij ten nutte van het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud dienstig oordeelt. Indien de curator zich bereid verklaart de Werkzaamheden voort te zetten, is hij verplicht daarbij de verlangde zekerheid te stellen. Indien de curator niet bereid is de Werkzaamheden voort te zetten of, indien hij wel daartoe bereid is maar nalaat de verlangde zeker-

- heid te stellen, is de Opdrachtgever gerechtigd het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud voor rekening van de Opdrachtnemer te voltooien of te doen voltooien, onverminderd het recht van de Opdrachtgever op schadevergoeding.
- 4 Ingeval de Opdrachtnemer onder curatele wordt gesteld, is het bepaalde in lid 3 van overeenkomstige toepassing. Ingeval de Opdrachtnemer surséance van betaling wordt verleend of hij met rechterlijke machtiging in een psychiatrisch ziekenhuis wordt geplaatst, is het bepaalde in lid 3 eveneens van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor de 'curator' wordt gelezen 'de opdrachtnemer en de bewindvoerder' onderscheidenlijk 'de provisionele bewindvoerder of de curator'.
  - 5 Ingeval de Opdrachtnemer overlijdt, is de Overeenkomst niet uit dien hoofde ontbonden. Het bepaalde in lid 3 is alsdan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor 'de curator' wordt gelezen 'de erfgenamen'. Indien de Opdrachtgever zulks verlangt, zijn de erfgenamen verplicht één van hen of een derde schriftelijk aan te wijzen om hen in alle opzichten te vertegenwoordigen.
  - 6 De Opdrachtgever zorgt er voor dat de kosten die voor de Opdrachtnemer voortvloeien uit de toepassing van de bepalingen in deze paragraaf, binnen redelijke grenzen blijven.
  - 7 Ingeval de Opdrachtgever overeenkomstig de bepalingen in deze paragraaf maatregelen ten dienste van het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud neemt dan wel het Werk en/of het Meerjarig Onderhoud zelf voltooit of door derden doet voltooien, is hij gerechtigd daarbij van alle ter beschikking van de Opdrachtnemer staande zaken gebruik te maken of te doen maken.
  - 8 De Opdrachtgever is verplicht de in lid 7 bedoelde zaken in goede staat te onderhouden of doen onderhouden en deze met bekwaame spoed weer ter beschikking van de Opdrachtnemer te stellen als zij voor de uitvoering van de Werkzaamheden niet meer nodig zijn. Schade, gedurende de periode van het gebruik aan deze zaken toegebracht, is voor rekening van de Opdrachtgever, tenzij hij bewijst dat de schade niet is te wijten aan zijn schuld of aan een oorzaak die krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

HOOFDSTUK 17 KOSTENVERGOEDING, TERMIJNSVERLENING, PROCEDURE AFWIKKELING GEVOLGEN WIJZIGINGEN DOOR DE OPDRACHTGEVER

§ 44 Kostenvergoeding en/of termijnsverlenging

- 1 Behoudens het bepaalde in § 45 heeft de Opdrachtnemer uitsluitend recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging indien:
  - (a) deze UAV-GC 2005 daar uitdrukkelijk in voorzien en onder de voorwaarde dat kosten en/of vertraging hun oorzaak vinden in een omstandigheid die niet aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend, of
  - (b) kosten en/of vertraging hun oorzaak vinden in een omstandigheid waarvoor de Opdrachtgever krachtens de Overeenkomst verantwoordelijk is en waartegen de Opdrachtnemer niet behoefde te waarschuwen gelet op diens in § 4 lid 7 genoemde verplichting, of
  - (c) zich een onvoorziene omstandigheid voordoet van dien aard dat de Opdrachtgever naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag verwachten dat de Overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.
- 2 Als de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, deelt hij dat de Opdrachtgever met bekwaame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee. Tenzij het bepaalde in lid 3 van toepassing is, gaat deze mededeling vergezeld van de in lid 5 bedoelde mededeling.
- 3 Als de Opdrachtnemer van mening is dat hij recht heeft op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging omdat zich een omstandigheid als bedoeld in lid 1 sub c heeft voorgedaan, is de Opdrachtgever gerechtigd om met bekwaame spoed na ontvangst van de in lid 2 bedoelde mededeling, de Werkzaamheden van de Opdrachtnemer te beperken of te vereenvoudigen door een Wijziging in de zin van § 14 lid 1 op te dragen. In dat geval volgen partijen de procedure die is vastgelegd in § 45.
- 4 Als de Opdrachtgever de in lid 3 genoemde bevoegdheid niet met bekwaame spoed uitoefent, is het bepaalde in lid 5 van toepassing. Dergelijk nalaten van de Opdrachtgever impliceert op geen enkele wijze erkenning van enige aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding of termijnsverlenging. Het ontnemt hem evenmin de mogelijkheid de in lid 3 genoemde bevoegdheid als-

nog uit te oefenen, op enig moment nadat de Opdrachtnemer de in lid 5 genoemde mededeling heeft gedaan, behoudens het bepaalde in lid 10.

- 5 De Opdrachtnemer deelt de Opdrachtgever met bekwaame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee in welke mate hij recht meent te hebben op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging. Daarbij vermeldt hij alle directe en indirecte kosten, alsmede een redelijke opslag voor algemene kosten, winst en risico. Voorts vermeldt hij de aanpassing van de in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex planning, de overeengekomen mijlpaaldata en de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering.
- 6 De Opdrachtgever deelt met bekwaame spoed na ontvangst van de in lid 5 bedoelde mededeling schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of hij de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging erkent.
- 7 De Opdrachtgever is gerechtigd om met bekwaame spoed na ontvangst van de in lid 5 bedoelde mededeling de Opdrachtnemer schriftelijk te verzoeken om overleg over diens aanspraak op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging. De Opdrachtnemer is verplicht aan dit verzoek gehoor te geven, binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid. Indien partijen ook na dit overleg niet tot overeenstemming komen, wordt de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging geacht niet door de Opdrachtgever te zijn erkend.
- 8 Indien de Opdrachtgever geen verzoek als bedoeld in lid 7 heeft gedaan en indien hij verzuimt om met bekwaame spoed de in lid 6 bedoelde mededeling te doen, stelt de Opdrachtnemer de Opdrachtgever een nadere termijn waarbinnen de laatste dat alsnog kan doen. Als de Opdrachtgever ook binnen die nadere termijn verzuimt om hetzij een dergelijke mededeling te doen hetzij een verzoek als bedoeld in lid 7 te doen, wordt de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging geacht door de Opdrachtgever te zijn erkend vanaf het moment van verstrijken van de gestelde nadere termijn.
- 9 Nadat de Opdrachtgever de Opdrachtnemer heeft meegedeeld, al dan niet na het voeren van het in lid 7 bedoelde overleg, dat hij diens aanspraak op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging erkent, worden partijen geacht met ingang van het moment van die erkenning te zijn overeengekomen dat:
  - (a) de Opdrachtgever verplicht is tot betaling aan de Opdrachtnemer van de kosten vermeld in de krachtens lid 5 van deze paragraaf gedane mededeling, eventueel aangepast door partijen tijdens het in lid 7 bedoelde overleg, en
  - (b) de in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex planning, de overeengekomen mijlpaaldata en de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering zijn aangepast conform de inhoud van de krachtens lid 5 van deze paragraaf gedane mededeling, eventueel aangepast door partijen tijdens het in lid 7 bedoelde overleg.
- 10 Indien de aanspraak van de Opdrachtnemer op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging niet door de Opdrachtgever wordt erkend, al dan niet na het voeren van het in lid 7 bedoelde overleg doet hij die mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. Vanaf dat moment is de Opdrachtgever niet meer bevoegd tot uitoefening van zijn in lid 3 genoemde bevoegdheid. Het in de laatste volzin bedoelde geldt ook vanaf het moment waarop de aanspraak van de Opdrachtnemer geacht wordt niet door de Opdrachtgever te zijn erkend.

§ 45 Procedure afwikkeling gevolgen Wijzigingen door de Opdrachtgever

- 1 Indien de Opdrachtnemer meedeelt dat hij een door de Opdrachtgever opgedragen Wijziging zal uitvoeren, of indien hij daartoe verplicht wordt gelet op het bepaalde in § 14 lid 7 of lid 14, volgen partijen de in deze paragraaf vastgelegde procedure.
- 2 Zodra hij de Opdrachtgever heeft meegedeeld dat hij de Wijziging zal uitvoeren, of zodra hij daartoe verplicht wordt gelet op het bepaalde in § 14 lid 7 of lid 14, stuurt de Opdrachtnemer met bekwaame spoed schriftelijk een prijsaanbieding naar de Opdrachtgever. In deze prijsaanbieding vermeldt de Opdrachtnemer:
  - (a) het saldo, gevormd door alle directe en indirecte kosten, alsmede een redelijke opslag voor algemene kosten, winst en risico, verband houdende met de uitvoering van de Wijziging, verminderd met het bedrag waarmee de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs kan worden verlaagd als gevolg van de uitvoering van de Wijziging, en
  - (b) de aanpassing van de in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex planning, de overeengekomen mijlpaaldata en de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering, geba-

- seerd op een berekening van de tijd die nodig is voor de uitvoering van de Wijziging, en
- (c) de aanpassing van de termijnstaat.
- 3 De Opdrachtnemer heeft recht op een redelijke vergoeding van de aan de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding verbonden kosten, ongeacht de vraag of partijen het eens worden over die prijsaanbieding.
- 4 De Opdrachtgever deelt na ontvangst van de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding met bekwame spoed schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee of hij deze aanvaardt.
- 5 De Opdrachtgever kan na ontvangst van de in lid 2 bedoelde prijsaanbieding de Opdrachtnemer schriftelijk uitnodigen voor overleg over de ingediende prijsaanbieding. De Opdrachtnemer is verplicht aan dit verzoek gehoor te geven, binnen de grenzen van de redelijkheid en de billijkheid.
- 6 Indien de Opdrachtgever verzuimt om met bekwame spoed de in lid 4 genoemde mededeling te doen zonder voorafgaand gebruik te hebben gemaakt van de procedure die is vastgelegd in lid 7, stelt de Opdrachtnemer een nadere termijn waarbinnen de Opdrachtgever dat alsnog kan doen. De Opdrachtnemer verwijst de Opdrachtgever daarbij naar de procedure die is vastgelegd in lid 7. Indien de Opdrachtgever ook dan verzuimt de bedoelde mededeling te doen, wordt de prijsaanbieding geacht te zijn aanvaard door de Opdrachtgever vanaf het moment van het verstrijken van de gestelde nadere termijn. In dat geval is het bepaalde in lid 8 van toepassing.
- 7 Indien de Opdrachtgever geen kans ziet om met bekwame spoed vast te stellen of hij de prijsaanbieding wil aanvaarden, deelt hij onverwijld schriftelijk en gemotiveerd aan de Opdrachtnemer mee binnen welke termijn hij wel tot dat besluit zal komen.
- 8 Indien de Opdrachtgever, eventueel na het voeren van overleg als bedoeld in lid 5, besluit de prijsaanbieding te aanvaarden, deelt hij dat schriftelijk aan de Opdrachtnemer mee. Vanaf dat moment worden partijen geacht te zijn overeengekomen dat:
- (a) de in de Basisovereenkomst vastgelegde prijs is verhoogd onderscheidenlijk verlaagd met het saldo vermeld in de krachtens lid 2 gedane prijsaanbieding, eventueel aangepast door partijen tijdens het in lid 5 bedoelde overleg, en
- (b) de in de bij de Vraagspecificatie gevoegde annex planning, de overeengekomen mijlpaaldatum en de in de Basisovereenkomst vastgelegde datum van oplevering zijn aangepast conform de inhoud van die prijsaanbieding, eventueel aangepast door partijen tijdens het in lid 5 bedoelde overleg, en
- (c) de termijnstaat is aangepast conform de inhoud van die prijsaanbieding, eventueel aangepast door partijen tijdens het in lid 5 bedoelde overleg.
- 9 Indien de Opdrachtgever, eventueel na het voeren van overleg als bedoeld in lid 5, besluit de prijsaanbieding niet te aanvaarden, laat hij de in lid 4 genoemde mededeling vergezeld gaan van een schriftelijke motivering. In dat geval is hij bevoegd de prijsaanbieding en de eventuele nadere afspraken gemaakt tijdens het overleg als bedoeld in lid 5, voor te leggen aan de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat partijen die bevoegdheid in de Basisovereenkomst hebben gecreëerd, teneinde vast te laten stellen of de prijsaanbieding als redelijk kan worden aangemerkt.
- 10 Kan naar het oordeel van de Raad van Deskundigen de prijsaanbieding van de Opdrachtnemer, eventueel aangevuld met de nadere afspraken die partijen hebben gemaakt tijdens het overleg als bedoeld in lid 5, als redelijk worden aangemerkt, dan is het aan de Opdrachtgever om te besluiten of hij de prijsaanbieding alsnog aanvaardt.
- Indien de Opdrachtgever besluit de prijsaanbieding niet te aanvaarden, is het bepaalde in § 14 lid 16, tweede volzin, van toepassing. Indien de Opdrachtgever besluit de prijsaanbieding wel te aanvaarden, is het bepaalde in lid 8 van toepassing.
- 11 Kan naar het oordeel van de Raad van Deskundigen de prijsaanbieding van de Opdrachtnemer, eventueel aangevuld met de nadere afspraken die partijen hebben gemaakt tijdens het overleg als bedoeld in lid 5, niet als redelijk worden aangemerkt, dan moet de Opdrachtnemer binnen bekwame tijd een nieuwe prijsaanbieding indienen. De Opdrachtgever kan in dat geval desgewenst de Raad van Deskundigen verzoeken te bepalen dat de Opdrachtnemer de Wijziging dient uit te voeren vooruitlopend op het indienen van een nieuwe prijsaanbieding. Indien de Raad van Deskundigen dat verzoek honoreert, is de Opdrachtnemer verplicht de opgedragen Wijziging uit te voeren. In dat geval is het bepaalde in lid 8 niet van toepassing.
- 12 Indien de Opdrachtgever, gelet op het bepaalde in lid 9, besluit de prijsaanbieding niet voor te leggen aan de Raad van Deskundigen, is het bepaalde in § 14 lid 16, tweede volzin, van toepassing.
- 13 Wordt de in deze paragraaf vastgelegde procedure vertraagd als gevolg van:
- (a) de verzuimen van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 6, of
- (b) de mededeling van de Opdrachtgever als bedoeld in lid 7, of
- (c) de inschakeling door de Opdrachtgever van de Raad van Deskundigen, vooropgesteld dat het oordeel van de Raad luidt zoals bedoeld in lid 10, dan heeft de Opdrachtnemer recht op kostenvergoeding en/of termijnsverlenging, met inachtneming van het bepaalde in § 44 lid 1 sub a.

HOOFDSTUK 18 VASTLEGGEN VAN DE TOESTAND; BESLECHTING VAN GESCHILLEN

§ 46 Vastleggen van de toestand

- Indien een van partijen tijdens de loop van het Werk of de Meerjarige Onderhoudsperiode de toestand waarin enig onderdeel van het Werk of het Meerjarig Onderhoud op zeker tijdstip verkeert, of enig ander feit of feitenverloop betreffende de Werkzaamheden wenst vast te leggen, kan die partij schriftelijk vorderen dat die toestand gemeenschappelijk wordt opgenomen of dat feit of feitenverloop gemeenschappelijk wordt geconstateerd en in een op te maken en door beide partijen te ondertekenen proces-verbaal wordt beschreven.
- Indien de Opdrachtgever of de Opdrachtnemer aan de in het eerste lid bedoelde vordering niet voldoet, kan de wederpartij de toestand in een proces-verbaal doen vastleggen overeenkomstig de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, onverlet de bevoegdheid van de wederpartij zelf de verlangde opnemingen en constateringen in aanwezigheid van getuigen te verrichten en vast te leggen in een met de getuigen te ondertekenen proces-verbaal. De waardering van het aan dit proces-verbaal toe te kennen bewijs is aan het scheidsgerecht van genoemde Raad overgelaten, behoudens het bepaalde in § 47 lid 5.
- Het proces-verbaal bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt in tweevoud opgemaakt; één exemplaar is bestemd voor de Opdrachtgever en één voor de Opdrachtnemer.

§ 47 Beslechting van geschillen

- Voor de beslechting van de in deze paragraaf bedoelde geschillen doen partijen uitdrukkelijk afstand van hun recht de tussenkomst van de gewone rechter in te roepen.
- Behoudens het bepaalde in lid 5 worden alle geschillen – daaronder begrepen die welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van de Overeenkomst of van daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan, beslecht door arbitrage overeenkomstig de regelen beschreven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals deze drie maanden voor de dag waarop de Overeenkomst tot stand is gekomen, luiden.
- De Opdrachtnemer die een geschil over de eindafrekening aan de in lid 2 genoemde Raad ter beslechting voorlegt nadat de Opdrachtgever zijn definitieve beslissing omtrent de eindafrekening schriftelijk ter kennis van de Opdrachtnemer heeft gebracht, dient daarvoor een termijn van maximaal zes maanden in acht te nemen. Na deze termijn die ingaat op het moment dat de Opdrachtgever per aangetekende brief daarop de aandacht heeft gevestigd, is de Opdrachtnemer niet ontvankelijk in hetgeen hij meer of anders vordert dan die eindafrekening inhoudt. Deze conditie vervalt als de vordering voortvloeit uit een omstandigheid die eerst na het verloop van de termijn van zes maanden is gebleken.
- Indien bij een in kracht van gewijsde gegaan rechterlijk vonnis een uitspraak van de in lid 2 genoemde Raad geheel of gedeeltelijk nietig wordt verklaard, heeft ieder der partijen het recht het geschil, voorzover het dientengevolge onbeslist is gebleven, opnieuw overeenkomstig deze paragraaf te doen beslechten. De vordering is niet ontvankelijk, indien zij bij de in lid 2 genoemde Raad wordt aanhangig gemaakt later dan drie maanden na het in kracht van gewijsde gaan van de rechterlijke uitspraak. Degene die als scheidsman of secretaris aan de nietig verklaarde beslissing heeft meegewerkt, is uitgesloten van de nieuwe behandeling.
- Indien partijen in de Basisovereenkomst hebben bepaald dat zij de in lid 2 bedoelde geschillen zullen voorleggen aan de Raad van Deskundigen, zullen die geschillen, in afwijking van lid 2, worden beslecht door de Raad van Deskundigen, met inachtneming van de geschillenregeling die is vastgelegd in een bij de Vraagspecificatie gevoegde annex.

§ 48 Toepasselijk recht

Op de Overeenkomst is van toepassing het Nederlandse recht.